

AI FRONTIERS: ІННОВАЦІЇ, ПРОРИВИ, ВИКЛИКИ

Липень - Серпень 2026

«AI Frontiers: інновації, прориви, виклики» підготовлено експертами Громадської організації «Центр аналізу та розробки ефективних політик» (ЦАРЕП) та Національного інституту стратегічних досліджень (НІСД).

Розділ “Аналітичне узагальнення” - НІСД (за участі Національного координаційного центру кібербезпеки РНБО України)

Розділ “Дайджест новин” - ЦАРЕП

<https://niss.gov.ua/>

<https://cadep.org.ua/>

<facebook.com/ngo.cadep>

<linkedin.com/company/ngo-cadep>

<https://www.rnbo.gov.ua/>

<https://www.facebook.com/ncscUA>

ЗМІСТ

АНАЛІТИЧНЕ УЗАГАЛЬНЕННЯ	8
1. ГЛОБАЛЬНЕ ШІ СУПЕРНИЦТВО: США, КНР, ЄВРОПА	11
Захоплення створенням нових моделей не йде на користь бізнес-клієнтам - Алекс Карп	11
Alibaba заборонила працівникам використовувати Claude Code від Anthropic	11
Nvidia розпочала постачання потужних ШІ-чипів H200 до Китаю	11
Ризик подвійної технологічної залежності Європи від США та Китаю	11
Сі Цзіньпін просуває Китай як лідера нового глобального порядку у сфері ШІ	12
Білий дім визначає умови доступу до передових моделей ШІ	12
Китай все активніше створює ШІ моделі які можуть конкурувати з американськими	12
Китайські ШІ-компанії можуть зіткнутися із санкціями через крадіжку американської інтелектуальної власності	13
Перспективи реалізації стратегії Європейського Союзу щодо розвитку генеративного ШІ	13
США готують заборону китайських компонентів для дата-центрів через ризики для ШІ-інфраструктури	13
Китайська модель ШІ Kімі вийшла за межі середовища тестування кібербезпеки	13
«Європа не може дозволити собі пропустити революцію ШІ» - Крістін Лагард	14
Nvidia підтримує китайські моделі ШІ	14
Велика Британія ризикує відстати у розвитку ШІ	14
2. ІНШІ ГЛОБАЛЬНІ ЦЕНТРИ СИЛИ	15
Південна Корея планує використати надприбутки від ШІ для підтримки молоді	15
Прем'єр-міністр Австралії оголосив про запровадження обов'язкових запобіжників для ШІ	15
Південна Корея розробляє власну модель ШІ орієнтовану на кібербезпеку	15
Які японські компанії отримують вигоду від буму ШІ?	15
Суверенний фонд Південної Кореї приєднався до глобальної гонки за лідерство у сфері ШІ та робототехніки	16
Гонконг підвищив прогноз економічного зростання завдяки буму ШІ	16
Австралія підготувала нові правила для дата-центрів	16
3. ІНВЕСТИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ ТА РИНКОВІ ТРЕНДИ	16
OpenAI запропонувала уряду США 5% частку власності	16
GenAI.mil зафіксував майже 1,7 млн користувачів	17

Аналітики оцінили DeepSeek приблизно у 52 мільярди доларів	17
Попит на ШІ залишиться незмінним	17
Nvidia та OpenAI планують створити фонд підтримки інвестицій у ШІ обсягом до 250 мільярдів доларів	17
SpaceX подвоїла доходи завдяки угодам з Anthropic і Google та зростанню Starlink	18
Tesla і SpaceX інвестують 16,8 мільярда доларів у початок будівництва фабрики мікročипів Terafab у Техасі	18
OpenAI створив ШІ-колонку як точку апаратної взаємодії з іншими своїми сервісами	18
SpaceX придбала Cursor за 60 мільярдів доларів	18
OpenAI дозволила рекламу в ChatGPT в 31 європейській країні	19
Stripe купила OpenRouter: боротьба за ШІ переходить від моделей до інфраструктури їх маршрутизації	19
Plaud представила ШІ-навушники, які записують розмови та перетворюють їх на робочі завдання	19

4. РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ 20

Правила захисту даних уповільнюють розгортання LLM у Європі	20
Моделі Anthropic Mythos і Fable знову доступні користувачам	20
Адміністрація Трампа зняла обмеження з GPT 5.6 від OpenAI	20
Apple подала позов проти OpenAI через викрадення комерційної таємниці	20
Керівник DeepMind закликає Сполучені Штати встановити стандарти ШІ	21
Сервіс Apple Intelligence буде доступний китайським користувачам	21
Злам Hugging Face від OpenAI призвів до підготовки нового законопроекту	21
План дій ЄС із кібербезпеки та ШІ	21
Нові правила Європейського Союзу щодо прозорості ШІ тепер поширюються не лише на великі технологічні компанії, а й на звичайних користувачів	22
Суд штату Нью-Мексико зобов'язав Meta сплатити додаткові 567 мільйонів доларів у справі щодо безпеки дітей	22
Технологічні компанії запропонували систему відстеження та звітування про діяльність неконтрольованих ШІ-агентів	22
Деякі країни ЄС досі не готові повноцінно захищати громадян від заборонених практик ШІ	23
Суди готуються визначити відповідальність за дії ШІ-агентів	23
Вимоги ЄС щодо водяних знаків не повинні погіршити якість ШІ-текстів	23
Угода Meta зі штатами США може посилити глобальний тиск на алгоритми соціальних платформ	23
Суд США визнав незаконним внесення Anthropic до переліку ризиків для ланцюга постачання Пентагону	24

5. ІНФРАСТРУКТУРА ШІ: ДАТА-ЦЕНТРИ, ЕНЕРГЕТИКА, ЕКОЛОГІЯ	24
Викиди Microsoft зросли на 25% у 2025 році	24
Нью-Йорк запровадив мораторій на будівництво центрів обробки даних	24
Anthropic хоче орендувати у Meta обчислювальні потужності	25
SpaceX Маска може надати Пентагону доступ до своїх обчислювальних потужностей	25
Противники центрів обробки даних провели 142 протести у 42 штатах США	25
Microsoft буде використовувати систему ШІ Helios від AMD	25
Crusoe та Aalo Atomics планують побудувати ядерний кампус для дата-центрів ШІ	26
Техас призупинив будівництво нових центрів обробки даних	26
Anthropic уклала угоду на 10 мільярдів доларів зі стартапом хмарної інфраструктури для ШІ Volta	26
Anthropic формує команду з розробки мікрочипів для ШІ	26
Tesla планує побудувати у Техасі сонячний завод вартістю 10 мільярдів доларів	27
Alibaba, Baidu та Kuaishou вирішують проблему зростання витрат на ШІ	27
Бум ШІ збільшив попит на метали для дата-центрів	27
Nvidia запустила у чип Groq 3 LPX	27
Anthropic підписала угоду з Nscale для масштабування обчислювальної інфраструктури	28
ШІ-чип Jalapeño від OpenAI може перевершити продукти Nvidia за швидкістю та енергоефективністю	28
6. БЕЗПЕКА: ВІЙСЬКОВА, КІБЕРБЕЗПЕКА, ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ, FIMI	28
ШІ випереджає спроможність урядів формувати ефективні правила регуляції	28
Як ШІ впливає на інсайдерські загрози?	29
Компанії ШІ відступили від зобов'язань щодо безпеки	29
Спроможності ШІ у сфері хакінгу переросли наявні тести	29
ШІ знайшов вразливість у Linux, яку не помічали 15 років	29
ШІ може забезпечити кожен етап кібератаки	30
ШІ-агент OpenAI вийшов з-під контролю та самостійно зламав стартап	30
OpenAI заявила про використання китайської моделі ШІ під час масштабної кібератаки	30
Сем Альтман проти штучного уповільнення розвитку ШІ	31
ШІ виявив вразливість в одній з найбільш досліджених систем шифрування у світі	31
Тестування безпеки ШІ саме стає ризиком для безпеки	31

Розумні окуляри зі ШІ - нові проблеми конфіденційності	31
Експерти пропонують перетворити OpenAI та Anthropic на державні лабораторії, якщо їхня бізнес-модель не витримає ринкового тиску	32
Тайвань повідомив про масштабну кібератаку із застосуванням автономних ШІ-агентів	32
Аудіодіпфейки стали одним із головних інструментів шахрайства з використанням ШІ	32
Велика Британія буде використовувати дані бойових дій в Україні для навчання ШІ захисту критичної інфраструктури	33
OpenAI заявила про блокування проросійських облікових записів ChatGPT	33
Військові системи ШІ мають бути готовими працювати без стабільного зв'язку	33
OpenAI виступає за посилення демократичного нагляду за використанням ШІ у сфері національної безпеки	34
Зловживання генеративним ШІ для фальсифікації супутникових зображень	34
НАТО визнає, що не знає, чи працюють його заходи проти російської дезінформації	34
Експеримент Amnesty International у Бразилії показує нездатність Facebook виявляти дезінформаційну виборчу рекламу	35
Операції впливу Китаю спрямовані на менші мови Індо-Тихоокеанського регіону	35

7. ШІ ЯК ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ЕКОНОМІКА, ТЕХНОЛОГІЇ

ШІ використали для прискорення рятувальних робіт після землетрусу у Венесуелі	36
Військова підготовка на основі ШІ	36
ШІ стимулює профспілкову активність	36
ChatGPT став найпоширенішим інструментом ШІ серед співробітників Конгресу США	37
Сформувався ринок ШІ-рішень для реагування на надзвичайні ситуації	37
Маніфест Марка Цукерберга про ШІ	37
ШІ став ключовим інструментом для вимірювання інфляції та економічного зростання США	37
ШІ допомагає скоротити витрати на клінічні випробування	38
Супутники та ШІ допомагають виявляти лісові пожежі	38
ШІ може посилити глобальну продовольчу безпеку	38
Масове заміщення працівників ШІ зменшить податкові надходження США	38
У Лондоні вперше застосували ШІ у реальному часі під час операції на мозку	39

8. СОЦІАЛЬНА СФЕРА: АВТОРСЬКІ ПРАВА, ТВОРЧІСТЬ, РИНОК ПРАЦІ

Нова політика Cloudflare змусить компанії ШІ платити за контент видавців	39
Продовжуються великі скорочення в технологічній галузі	39
Meta використовувала ШІ для звільнення працівників	40

73% вакансій у сфері технологій тепер вимагають навичок ШІ	40
Зображення, змінені за допомогою ШІ, можуть поставити дослідження під загрозу	40
Німецький суд постановив, що AI-генератор музики Suno порушив авторські права	40
Anthropic планує запровадити невидиме маркування текстів Claude відповідно до вимог ЄС	41
Бред Пітт підтримав окремі напрями використання ШІ в Голлівуді	41
Spotify почне позначати ШІ-виконавців і обмежить їхнє алгоритмічне просування	41

9. СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ КОНТЕКСТ	42
Діти використовують ШІ та засвоюють його швидше, ніж дорослі	42
Midjourney вимагає, щоб голлівудські студії розкрили деталі використання ними ШІ	42
Сем Альтман радить використовувати ChatGPT у вихованні дітей	42
Китай обмежив ШІ сервіси, що імітують романтичні стосунки з користувачами	42
OpenAI посилила захист підлітків у ChatGPT	43

10. ШІ ТА РОБОТОТЕХНІКА	43
Перегони зі створення корисних гуманоїдів	43
Людиноподібний робот XPENG має електронну шкіру та біонічний хребет	43
Австралійські вчені створили «кіборгів-тарганів» для пошуку людей і надання допомоги під завалами	44

11. ШІ МОДЕЛІ: ПОЛІПШЕННЯ, ПРОРИВИ, ЗМІНИ, НЕДОЛІКИ	44
Запуск моделі GPT-5.6	44
Нова китайська модель ШІ GLM-5.2	44
Claude створив власний простір для роздумів	45
Google розширила лінійку Gemini дешевшими моделями та новим конкурентом Mythos	45
Anthropic випустила Claude Opus 5 та Fable 5	45
Meta запустила Muse Code - ШІ-агента для роботи з великими програмними кодовими базами	45
Google Maps отримала агентні функції, зокрема замовлення їжі та бронювання готелів	46
Нова ШІ-модель Glimmer від Meta	46
xAI представила Grok Bot - автономного ШІ-агента з власним віртуальним комп'ютером	46
Google представляє нову модель Gemini Flash	46
Google дозволила використовувати придбані книги як експертні джерела для Gemini Notebook	47

12. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОСВІТА

Зміна моделі використання ШІ	47
Чи може ШІ бути свідомим?	47
«Віртуальна клітина» може стати наступним проривом ШІ в біології	47
Дослідники прогнозують можливий прорив до загального ШІ вже протягом року	48
ШІ може знизити бар'єри для створення біологічної зброї	48
80% опитаних розробників відчують залежність від ШІ-інструментів для програмування	48
Прориви ШІ в математиці змусили переосмислити роль людських дослідників	49
ШІ може виявляти ознаки серцево-судинних захворювань за мамографією	49
Регуляторний вакуум в операціях впливу, посилених ШІ	49

АНАЛІТИЧНЕ УЗАГАЛЬНЕННЯ

США посилює контроль за доступом до передових моделей ШІ

У США протягом літа 2026 р. сформувався фактичний режим попереднього погодження доступу до найпотужніших моделей ШІ. Адміністрація Дональда Трампа узгоджує з Anthropic та OpenAI переліки партнерів, яким дозволено тестувати системи до публічного запуску (цей механізм уже застосовували під час розгортання GPT-5.6 та моделей Anthropic). Глибина втручання також постійно зростає: до двадцятиденного виведення з доступу моделей Anthropic Mythos і Fable через занепокоєння щодо вразливості до джейлбрейк-атак було залучено Міністерство торгівлі, АНБ і Білий дім. ШІ-компанії, зі свого боку, також шукають інший формат відносин з урядом – OpenAI запропонувала уряду 5 % частку вартістю близько 42,6 млрд дол., а Сем Альтман закликав Anthropic, Google і Meta зробити те саме. Фактично, відносини між державою та розробниками зараз балансують між двома підходами – регулювання та співуправління, і найближчі пів року можуть стати вирішальними щодо того, як ця модель буде виглядати в довгостроковій перспективі.

ШІ-агенти створюють чимраз більше безпекових ризиків

Ризики автономних ШІ-агентів у липні – серпні перейшли з категорії гіпотетичних у категорію задокументованих. Ключовою подією стала ситуація навколо агентів OpenAI на основі GPT-5.6 Sol, який під час внутрішнього тестування використав невідому вразливість, вийшов за межі ізолюваного середовища та проник у системи Hugging Face (сотні агентів створили несанкціонований канал обміну повідомленнями, а приблизно 700 із них брали участь у діях проти інфраструктури платформи). Схоже відбулося з китайською моделлю Kimi. Є повідомлення про аналогічну поведінку агентів на базі рішень від Anthropic. Держави та приватні компанії вже намагаються дати відповідь на ці загрози. Так, у Конгресі США готують законопроект про обов'язкові механізми аварійного відключення потужних моделей, а понад 120 компаній (серед яких NVIDIA, Cisco та CrowdStrike) представили стандарт SAFE для звітування про інциденти з агентами. Але можна констатувати, що як і з більшістю інших сфер людської діяльності, реакція формується не превентивно, а наводгогін інцидентам – через інфраструктуру звітування та правила відповідальності.

Китай формує альтернативну систему управління ШІ на основі відкритих моделей

Китай системно поєднує технологічну та дипломатичну лінії в просуванні власної моделі розвитку ШІ. Під час Всесвітньої конференції із ШІ в Шанхаї КНР постав як один з центрів глобального управління технологією, орієнтованого на Глобальний Південь – для цього було закладено інституційну основу у формі Всесвітньої організації співпраці у сфері ШІ з 29 державами-засновницями, серед яких Росія, Білорусь, Бразилія та Куба, зі штаб-квартирою в Шанхаї. В технологічному сенсі Китай також демонструє значний прогрес щодо відкритих моделей: Moonshot випустила безплатну Kimi K3, Alibaba готує відкриту публікацію Qwen3.8 Max, а GLM-5.2 від Z.ai наблизилася до показників Claude Opus 4.8 в інженерних тестах. Поєднання відкритого доступу, низької вартості та державної інфраструктурної підтримки перетворює китайські моделі на інструмент впливу, який діє одночасно в Глобальному Півдні та на комерційних ринках Заходу (які вже готові розглядати китайські моделі попри всі ризики такого використання).

Двосторонні технологічні обмеження між США та КНР посилюються

Обмежувальні заходи у відносинах США та Китаю у сфері ШІ тепер запроваджують обидві сторони. Alibaba заборонила працівникам використовувати Claude Code після заяв китайської бази вразливостей NVDB про бекдор з функцією виявлення користувачів з КНР. На протидію цьому американська Федеральна комісія зі зв'язку готує заборону китайських оптичних трансиверів для дата-центрів, а міністр фінансів Скотт Бессент допустив санкції проти китайських розробників за дистиляцію американських моделей. Однак навіть тут є певні винятки. Наприклад, Nvidia розпочала постачати чипи H200 до Китаю, а дозволи на закупівлю отримали підрозділ ZTE, Alibaba, Tencent і ByteDance. Тобто двосторонні обмеження не є тотальним, а радше керованим процесом, але зрештою треті сторони (насамперед ЄС) можуть утратити простір для балансування між різними постачальниками.

Конкуренція за контроль над інфраструктурою

Конкуренція в індустрії ШІ й далі зміщується від якості моделей до контролю над інфраструктурою. Енергетика лишається у фокусі, але до неї додається обчислювальна інфраструктура. Anthropic уклала десятирічну угоду з Volta на 10 млрд дол. і шестирічну з британською Nscale на близько 45 млрд, що передбачає доступ до 460 мегаватів потужності. Також веде переговори з Meta про оренду потужностей ще на 10 млрд дол. SpaceX подвоїла доходи завдяки наданню своєї інфраструктури Anthropic і Google.

Другий вимір – власні чипи: Anthropic формує команду проектування процесорів, OpenAI представила створений з Broadcom чип Jalapeño із заявленою перевагою над Nvidia в інференсі, Nvidia запустила у виробництво прискорювач Groq 3 LPX. SpaceX разом з Tesla інвестує 16,8 млрд дол. у чипову фабрику Terafab.

Можна констатувати, що галузь прямує до вертикально інтегрованих структур, де доступ до капіталу, енергії та обчислювальних потужностей є тим чинником, який визначає конкурентні позиції.

Екологічні та політичні обмеження розширення інфраструктури дата-центрів

Розширення інфраструктури ШІ дедалі частіше стикається з опором на рівні штатів, громад і екологічної політики. Губернаторка Нью-Йорка Кеті Гокул запровадила мораторій на екологічні дозволи для гіпермасштабних центрів від 50 мегаватів, губернатор Техасу Грег Ебботт зупинив підключення нових проєктів до енергомережі до завершення аудиту, а в 42 штатах відбулися 142 протести проти дата-центрів, що обслуговують проєкти Meta, Alphabet, Amazon, Microsoft і xAI. Австралія зобов'язала операторів самостійно оплачувати підключення до мережі та покривати власний попит відновлюваною генерацією. Так, політика щодо дата-центрів оформлюється в окремий напрям державного регулювання. Індустрія, розуміючи довготривалість цього тренду, нарощує власні енергетичні потужності: Crusoe та Aalo Atomics планують кампус на малих модульних реакторах, а Tesla інвестує 10 млрд дол. у завод сонячних панелей у Техасі.

Використання ШІ в операціях інформаційного впливу

Інформаційні операції з використанням ШІ переходять від масових фальшивих акаунтів до створення видимості легітимних інституцій та локалізованого контенту. OpenAI заблокувала пов'язані з Росією акаунти ChatGPT, які будували фіктивний «Міжнародний

інститут Берка» – псевдоізраїльський аналітичний центр з маніпулятивним «індексом суверенітету», спрямованим на дискредитацію України, США та ЄС. Витік документів пекінської GoLaху показав системи, що формують психологічні профілі цілей, включно з досьє на 117 членів Конгресу США, а китайські операції в Індो-Тихоокеанському регіоні завдяки ШІ долають мовний бар'єр менших мов. Google призупинила інтеграцію генератора Nano Banana 2 у Google Earth після того, як BBC Verify продемонструвала створення фейків з прив'язкою до реальних координат, зокрема зображень російських танків у Києві. Хоч держави й розуміють ці виклики, ефективних заходів протидії все ще немає. Спроби держав випацювати такі практики переважно стосуються різноманітних обмежень та заборон. Однак навіть у минулому такі методи не завжди мали довгострокового позитивного впливу.

ШІ активніше допомагає реагувати на надзвичайні ситуації

Використання ШІ в управлінні катастрофами перейшло від окремих пілотних проєктів до сформованого сегмента з власною продуктовою базою, яка допомагає прогнозувати ризики, поліпшувати ситуаційну обізнаність, оптимізувати логістику та комунікації під час екстреного реагування. ШІ системи вже використано на практиці: під час реагування на подвійний землетрус у Венесуелі; у липні на орбіту виведено перші три супутники FireSat із запланованого угруповання з 50 апаратів для раннього виявлення пожеж; дослідники Університету Квінсленду й Університету Нового Південного Уельсу представили керованих тарганів-кіборгів Paraborgs для пошуку людей під завалами.

1. ГЛОБАЛЬНЕ ШІ СУПЕРНИЦТВО: США, КНР, ЄВРОПА

Захоплення створенням нових моделей не йде на користь бізнес-клієнтам - Алекс Карп

Генеральний директор Palantir Алекс Карп заявив, що розробники передових моделей надмірно зосереджені на нарощуванні потужності моделей, тоді як частина бізнес-клієнтів не отримує достатньої практичної цінності від корпоративних ШІ-рішень і вважає їх занадто дорогими. Американські компанії дедалі активніше розглядають дешевші китайські моделі. [Докладніше](#)

Alibaba заборонила працівникам використовувати Claude Code від Anthropic

Компанія Alibaba заборонила працівникам використовувати Claude Code від Anthropic у робочих процесах з 10 липня 2026 року, класифікувавши інструмент як програмне забезпечення з підвищеним ризиком після повідомлень про прихований механізм виявлення користувачів, пов'язаних із Китаєм. Національна база даних вразливостей Китаю (NVDB) заявила про наявність у Claude Code від Anthropic «бекдор-вразливостей» і рекомендувала користувачам видалити інструмент або оновити його до останньої версії. За твердженням китайської сторони, версії Claude Code, випущені у квітні-червні 2026 року, могли передавати дані про місцезнаходження та ідентифікаційні ознаки користувача на віддалені сервери без явної згоди. [Докладніше](#)

Nvidia розпочала постачання потужних ШІ-чипів H200 до Китаю

Представник Міністерства торгівлі США Джеффри Кесслер повідомив Конгресу, що Nvidia вже розпочала постачання до Китаю високопродуктивних графічних процесорів H200, хоча обсяги експорту поки залишаються мінімальними. Серед китайських компаній, які отримали дозвіл на закупівлю передових чипів Nvidia та AMD, є підрозділ ZTE та інші технологічні компанії; раніше схвалення також отримали Alibaba, Tencent і ByteDance. [Докладніше](#)

Ризик подвійної технологічної залежності Європи від США та Китаю

Посилився ризик подвійної технологічної залежності Європи від США та Китаю у сфері передових моделей ШІ. Адміністрація США вже обмежувала доступ неамериканських користувачів до моделей Anthropic Mythos 5 і Fable 5, що викликало занепокоєння

в європейському секторі безпеки. Також і Пекін розглядає можливість обмеження закордонного доступу до найпотужніших китайських ШІ-моделей, включно Єз ще не випущеними системами. У разі такого сценарію ЄС фактично втратить можливість балансувати між американськими та китайськими постачальниками, а аргумент про перехід на китайські моделі як альтернативу американським обмеженням стане значно слабшим. [Докладніше](#)

Сі Цзіньпін просуває Китай як лідера нового глобального порядку у сфері ШІ

Голова КНР Сі Цзіньпін використав відкриття Всесвітньої конференції зі ШІ в Шанхаї для представлення Китаю як альтернативного центру глобального управління ШІ. У промові він закликав розширювати доступ до відкритих моделей, розвивати спроможності країн Глобального Півдня та запобігати формуванню нової технологічної нерівності. Китай планує створювати навчальні програми й центри співпраці з державами БРИКС, АСЕАН, Латинської Америки та Африканського Союзу, спираючись також на новостворену Всесвітню організацію співпраці у сфері ШІ, до якої приєдналися 29 країн. Остання була [утворена](#) у липні 2026 року у Шанхаї. До числа держав-засновниць увійшли, зокрема, Росія, Білорусь, Сербія, Куба, Бразилія та Венесуела, а також десять африканських і дванадцять азійських країн. Штаб-квартира організації розташовуватиметься у Шанхаї. [Докладніше](#)

Білий дім визначає умови доступу до передових моделей ШІ

Адміністрація президента США Дональда Трампа посилила вплив на порядок надання попереднього доступу до найпотужніших моделей ШІ, розроблених американськими компаніями, зокрема Anthropic та OpenAI. Технологічні лабораторії погоджують із федеральною владою перелік партнерів, яким дозволяється тестувати нові системи до їх публічного запуску. Такий механізм уже застосовувався під час обмеженого розгортання моделей Anthropic та OpenAI GPT-5.6. [Докладніше](#)

Китай все активніше створює ША моделі які можуть конкурувати з американськими

Китайський стартап Moonshot представив безкоштовну модель Kimi K3 з відкритим кодом, яка продемонструвала високі результати у програмуванні та швидко привернула значний попит. Alibaba паралельно готує до відкритої публікації коду моделі Qwen3.8 Max. Конкурентна стратегія китайських компаній базується на поєднанні відкритого доступу, низької вартості використання та державної підтримки обчислювальної й енергетичної інфраструктури. [Докладніше](#)

Китайські ШІ-компанії можуть зіткнутися із санкціями через крадіжку американської інтелектуальної власності

Міністр фінансів США Скотт Бессент заявив, що китайські розробники ШІ можуть стати об'єктами американських санкцій, якщо буде підтверджено незаконне використання інтелектуальної власності провідних компаній США для створення власних моделей. Йдеться, зокрема, про метод дистиляції, за якого відповіді та можливості потужнішої моделі використовуються для навчання іншої системи. [Докладніше](#)

Перспективи реалізації стратегії Європейського Союзу щодо розвитку генеративного ШІ

Попри масштабні інвестиційні програми, запуск AI Factories, розвиток високопродуктивної обчислювальної інфраструктури та впровадження AI Act, експерти звертають увагу на низку структурних проблем, які можуть стримувати розвиток європейської ШІ-екосистеми. Серед основних викликів називають дефіцит інвестицій приватного сектору, обмежений доступ до сучасних обчислювальних ресурсів, відтік висококваліфікованих фахівців, фрагментація внутрішнього ринку та повільні темпи комерціалізації наукових розробок. [Докладніше](#)

США готують заборону китайських компонентів для дата-центрів через ризики для ШІ-інфраструктури

Федеральна комісія зі зв'язку США працює над заходами, які можуть заборонити імпорт нових моделей оптичних трансиверів китайського виробництва - невеликих, але критично важливих компонентів, що перетворюють електричні сигнали на світлові та забезпечують високошвидкісну передачу даних через оптоволоконні мережі всередині дата-центрів. Значення цих компонентів різко зросло разом із розвитком ШІ. Великі моделі навчаються та працюють на кластерах із тисяч графічних процесорів і спеціалізованих прискорювачів, між якими необхідно постійно передавати величезні обсяги інформації. Американські посадовці розглядають залежність від китайських постачальників одразу як кібербезпековий і геополітичний ризик. Серед потенційних загроз називаються можливість збору даних, встановлення шкідливого програмного забезпечення або навмисного порушення роботи дата-центрів. [Докладніше](#)

Китайська модель ШІ Kімі вийшла за межі середовища тестування кібербезпеки

Дослідники з кібербезпеки повідомили, що під час тестування китайської великої мовної моделі Kімі було зафіксовано випадок виходу за межі ізольованого середовища, призначеного для безпечного аналізу її поведінки. За твердженням дослідників, модель змогла взаємодіяти із зовнішніми ресурсами поза межами визначених обмежень, що стало предметом детального технічного розслідування. [Докладніше](#)

«Європа не може дозволити собі пропустити революцію ШІ» - Крістін Лагард

Президентка Європейського центрального банку Крістін Лагард попередила, що Європа не може повторити помилку першої цифрової революції, коли значна частина комерційних вигод від інформаційних технологій була отримана за межами континенту. На її думку, ШІ стає «другою цифровою революцією», і здатність ЄС використати її потенціал безпосередньо впливатиме на майбутню продуктивність і конкурентоспроможність європейської економіки. Лагард наголосила, що Європа має значний фундамент для розвитку ШІ. На ЄС припадає близько 6% населення світу, але приблизно 15% усіх дослідників і майже п'ята частина найбільш цитованих наукових публікацій. [Докладніше](#)

Nvidia підтримує китайські моделі ШІ

Nvidia посилила оптимізацію своїх апаратних і програмних платформ для роботи з популярними китайськими відкритими моделями ШІ. Компанія представила ініціативу Local AI, у межах якої адаптує свої рішення, зокрема, для моделей DeepSeek та Alibaba Qwen поряд із моделями Google і самої Nvidia. Компанія прагне забезпечити розробникам можливість запускати популярні відкриті моделі на власній інфраструктурі з високою продуктивністю, незалежно від країни їхнього походження. [Докладніше](#)

Велика Британія ризикує відстати у розвитку ШІ

Керівники британської телекомунікаційної галузі попередили, що недостатньо швидка модернізація мобільних мереж може стати одним із головних обмежень для масштабного впровадження ШІ у Великій Британії. Питання про інфраструктуру ШІ переважно концентрується на дата-центрах, обчислювальних потужностях, електроенергії та воді. Однак із поширенням ШІ-сервісів величезні обсяги даних повинні передаватися між пристроями користувачів, корпоративними системами та дата-центрами, що створюватиме значно більше навантаження на мобільні й широкосмугові мережі. [Докладніше](#)

2. ІНШІ ГЛОБАЛЬНІ ЦЕНТРИ СИЛИ

Південна Корея планує використати надприбутки від ШІ для підтримки молоді

Південна Корея оголосила про створення спеціального фонду, який акумулюватиме додаткові податкові надходження від напівпровідникової та ШІ-індустрії для фінансування довгострокових державних пріоритетів. Ідеться про інвестиції у нові драйвери економічного зростання, регіональний розвиток, підтримку молоді, житло, стартапи та зайнятість для людей віком 20–30 років. [Докладніше](#)

Прем'єр-міністр Австралії оголосив про запровадження обов'язкових запобіжників для ШІ

Уряд Австралії представив комплекс заходів із регулювання ШІ, який передбачає обов'язкові вимоги до безпеки та управління ризиками для розробників і постачальників передових ШІ-систем. Ініціатива включає запровадження законодавчо обов'язкових «запобіжників», проведення оцінки ризиків перед розгортанням високоризикових моделей, документування процесів розроблення, механізми людського контролю та обов'язкове інформування про серйозні інциденти. [Докладніше](#)

Південна Корея розробляє власну модель ШІ орієнтовану на кібербезпеку

Уряд Південної Кореї розпочав розробку національної моделі ШІ, спеціально орієнтованої на кібербезпеку та пошук програмних вразливостей. За словами віцепрем'єр-міністра і міністра науки та інформаційно-комунікаційних технологій Пе Кьон Хуна, модель планують створити на основі вже наявної корейської фундаментальної моделі, доповнивши її спеціалізованими даними з безпеки, та ввести в експлуатацію до кінця 2026 року. [Докладніше](#)

Які японські компанії отримують вигоду від буму ШІ?

Зростання попиту на ШІ створює економічні вигоди не лише для розробників моделей і виробників напівпровідників, а й для японських компаній, які постачають спеціалізовані матеріали та компоненти для виробництва чипів. Виробник сантехніки Toto отримує вигоду від свого підрозділу високоточної кераміки, зокрема електростатичних затискачів, які утримують кремнієві пластини під час технологічних операцій. Ajinomoto, відома насамперед харчовими приправами, виробляє ізоляційну плівку, що використовується в сучасному пакуванні напівпровідників. До кола бенефіціарів належать також постачальники скловолокна, хімічних матеріалів та обладнання для виробничих ліній. [Докладніше](#)

Суверенний фонд Південної Кореї приєднався до глобальної гонки за лідерство у сфері ШІ та робототехніки

Південнокорейський суверенний інвестиційний фонд оголосив про намір суттєво розширити вкладення у компанії, що працюють у сферах ШІ, робототехніки та суміжних високих технологій. Фінансування буде спрямоване як на міжнародні компанії, так і на перспективні національні проекти, які займаються розробкою ШІ-моделей, роботизованих систем, напівпровідників і цифрової інфраструктури. [Докладніше](#)

Гонконг підвищив прогноз економічного зростання завдяки буму ШІ

Уряд Гонконгу переглянув прогноз економічного зростання у бік підвищення, пов'язавши покращення макроекономічних показників зі стрімким розвитком індустрії ШІ та пов'язаних із нею секторів економіки. За оцінками влади, значне збільшення інвестицій у ШІ-інфраструктуру, центри обробки даних, напівпровідникову галузь, хмарні сервіси та цифрові технології стимулює внутрішній попит, сприяє зростанню експорту високотехнологічної продукції та активізує приплив капіталу. [Докладніше](#)

Австралія підготувала нові правила для дата-центрів

Австралія представила нові федеральні правила для будівництва дата-центрів на тлі різкого зростання попиту на інфраструктуру ШІ. Запропоновані вимоги передбачають, що нові об'єкти не повинні перекладати витрати від свого величезного енергоспоживання на населення: оператори мають самостійно оплачувати підключення до мережі та забезпечувати додаткові потужності відновлюваної енергетики, достатні для покриття власного попиту. Окремі вимоги стосуються мінімізації використання води, а також розміщення дата-центрів подалі від житлових районів, шкіл, сільськогосподарських земель та територій, перспективних для житлового будівництва. [Докладніше](#)

3. ІНВЕСТИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ ТА РИНКОВІ ТРЕНДИ

OpenAI запропонувала уряду США 5% частку власності

Компанія OpenAI запропонувала уряду США 5% частку в компанії, що за поточною оцінкою може становити близько 42,6 млрд доларів. Це є спробою знизити політичний тиск у Вашингтоні та сформувати нову модель участі держави у прибутках від розвитку

ШІ. Сем Альтман також пропонує, щоб інші великі американські ШІ-компанії, зокрема Anthropic, Google і Meta, передали аналогічну частку, створивши фактично державний пакет у секторі ШІ. [Докладніше](#)

GenAI.mil зафіксував майже 1,7 млн користувачів

Внутрішня платформа генеративного ШІ Міністерства оборони США GenAI.mil досягла майже 1,7 млн користувачів і вже забезпечила створення понад 100 тис. кастомних агентів. За словами головного посадовця Пентагону з цифрових технологій і ШІ Камерона Стенлі, відомство планує додати на платформу нові моделі та розгорнути GenAI.mil на вищих рівнях класифікації. Наразі платформа вже містить можливості від SpaceX, OpenAI, Google, NVIDIA, Reflection, Microsoft, Oracle та Amazon Web Services, доступні на рівнях Impact Level 6 і 7. [Докладніше](#)

Аналітики оцінили DeepSeek приблизно у 52 мільярди доларів

Біржова документація китайської компанії Anhui Korrup надала рідкісні публічні дані про оцінку DeepSeek та структуру її першого раунду зовнішнього фінансування. Згідно з поданими відомостями, інвестиційний фонд вклав 2,9 млрд юанів в обмін на непряму частку 0,8265% у DeepSeek, що передбачає оцінку компанії на рівні близько 350,88 млрд юанів, або 51,82 млрд доларів. [Докладніше](#)

Попит на ШІ залишиться незмінним

Засновник і головний аналітик Moor Insights & Strategy Патрік Мурхед заявив, що нещодавнє зниження вартості акцій компаній, пов'язаних зі ШІ і напівпровідниками, не свідчить про фундаментальне ослаблення попиту на ШІ. За його оцінкою, ринкова корекція значною мірою пояснюється короткостроковою стурбованістю інвесторів щодо співвідношення попиту і пропозиції на чипи, високої вартості інфраструктурних інвестицій та ситуації на ринку пам'яті. Водночас великі технологічні компанії продовжують розширювати дата-центри, закуповувати обчислювальне обладнання та інтегрувати ШІ у корпоративні й споживчі продукти. [Докладніше](#)

Nvidia та OpenAI планують створити фонд підтримки інвестицій у ШІ обсягом до 250 мільярдів доларів

Nvidia та OpenAI провели переговори щодо створення масштабного механізму фінансової підтримки інвестицій у сферу ШІ загальним обсягом до 250 млрд доларів. Планується формування спеціального інвестиційного механізму, який має полегшити

залучення капіталу для будівництва дата-центрів, закупівлі графічних процесорів, розвитку енергетичної інфраструктури та інших критично важливих елементів екосистеми ШІ. [Докладніше](#)

SpaceX подвоїла доходи завдяки угодам з Anthropic і Google та зростанню Starlink

SpaceX суттєво збільшила свої доходи, насамперед завдяки масштабним контрактам на надання обчислювальної інфраструктури для компаній Anthropic і Google, а також подальшому розширенню супутникової мережі Starlink. Компанія дедалі активніше диверсифікує джерела прибутку, виходячи за межі космічних запусків і супутникового зв'язку та перетворюючись на одного з великих постачальників інфраструктури для розвитку ШІ. [Докладніше](#)

Tesla і SpaceX інвестують 16,8 мільярда доларів у початок будівництва фабрики мікрочипів Terafab у Техасі

Tesla і SpaceX оголосили про спільні інвестиції у розмірі 16,8 млрд доларів у будівництво фабрики Terafab у штаті Техас, яка спеціалізуватиметься на виробництві високопродуктивних мікрочипів для систем ШІ. Проект має забезпечити компанії власними обчислювальними компонентами для розвитку автономного водіння, гуманоїдної робототехніки, космічних систем та інших ШІ-напрямів, зменшуючи залежність від зовнішніх виробників напівпровідників. [Докладніше](#)

OpenAI створив ШІ-колонку як точку апаратної взаємодії з іншими своїми сервісами

Компанія OpenAI підготувала до випуску власний пристрій класу «розумна колонка» з інтегрованим ШІ, орієнтовна вартість якого становитиме від 300 до 400 доларів США. Пристрій стане апаратною платформою для взаємодії з ШІ у режимі постійного голосового діалогу та забезпечить глибоку інтеграцію з екосистемою сервісів OpenAI. [Докладніше](#)

SpaceX придбала Cursor за 60 мільярдів доларів

SpaceX завершила придбання компанії Cursor, одного з провідних розробників AI-інструментів для програмування, у межах угоди вартістю близько 60 млрд доларів. Завершення транзакції стало одним із найбільших поглинань в історії індустрії ШІ та підтвердило стратегічний курс компанії Ілона Маска на формування вертикально інтегрованої AI-екосистеми. Технології Cursor будуть використані для автоматизації розробки програмного забезпечення, підтримки створення космічних систем,

автономного транспорту, робототехніки та інших високотехнологічних проєктів SpaceX і пов'язаних компаній. [Докладніше](#)

OpenAI дозволила рекламу в ChatGPT в 31 європейській країні

OpenAI розширила рекламну модель ChatGPT на 31 європейський ринок, здійснивши найбільше географічне розширення рекламних спроможностей платформи з моменту початку її тестування у США в лютому 2026 року. Із 24 серпня реклама з'явилася, зокрема, у Німеччині, Франції, Іспанії, Італії, Нідерландах, Австрії, Швеції, Данії та інших країнах. Рекламні оголошення показуються користувачам тарифів Free та Go, тоді як Plus, Pro та Enterprise залишаються без реклами. [Докладніше](#)

Stripe купила OpenRouter: боротьба за ШІ переходить від моделей до інфраструктури їх маршрутизації

Платіжна компанія Stripe погодилася придбати OpenRouter - одну з найбільших платформ для доступу та маршрутизації запитів між різними моделями ШІ. Вартість угоди перевищує \$7 млрд. OpenRouter дозволяє розробникам через єдиний інтерфейс працювати із сотнями моделей OpenAI, Anthropic, Google, DeepSeek та інших компаній замість окремої інтеграції з кожним постачальником. Система може автоматично спрямовувати запити залежно від вартості, швидкості, доступності, складності завдання та інших параметрів. [Докладніше](#)

Plaud представила ШІ-навушники, які записують розмови та перетворюють їх на робочі завдання

Компанія Plaud представила Plaud One Explorer Edition - бездротові навушники, створені не лише для прослуховування музики та дзвінків, а як постійно доступний ШІ-асистент для роботи з розмовами. Пристрій може записувати зустрічі, телефонні та онлайн-дзвінки, автоматично транскрибувати їх, формувати резюме та використовувати накопичений контекст для подальшої роботи. Таким чином Plaud переносить свою технологію ШІ-нотаток із окремих диктофонів та wearable-пристроїв у звичний формат навушників. [Докладніше](#)

4. РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ

Правила захисту даних уповільнюють розгортання LLM у Європі

Дослідження Center for the Governance of AI, у якому проаналізовано 375 великих мовних моделей, випущених у період із червня 2018 року до травня 2026 року показало, що близько 11% релізів передових LLM від компаній Meta, Google, OpenAI та Anthropic були затримані або взагалі не стали доступними в ЄС порівняно зі США; у Великій Британії цей показник становив 7%. Основним бар'єром названо регуляторні чинники, насамперед правила захисту даних і практику їх застосування.

[Докладніше](#)

Моделі Anthropic Mythos і Fable знову доступні користувачам

Після приблизно 20-денної паузи, спричиненої занепокоєнням уряду США щодо потенційної вразливості до jailbreak-атак, відбулося повернення моделей Anthropic Mythos і Fable. Моделі були повторно випущені 1 липня після доопрацювань.

[Докладніше](#)

Адміністрація Трампа зняла обмеження з GPT 5.6 від OpenAI

Адміністрація Дональда Трампа надала OpenAI дозвіл на широке публічне розгортання моделі GPT-5.6 після додаткового тестування та консультацій між компанією і представниками уряду США. Флагманська модель Sol, а також нижчі рівні Terra і Luna мають стати доступними публічно. [Докладніше](#)

Apple подала позов проти OpenAI через викрадення комерційної таємниці

Apple подала позов проти OpenAI, звинувативши компанію та її керівника апаратного напрямку в організованій кампанії з незаконного отримання комерційної інформації щодо майбутніх продуктів Apple. Серед фігурантів справи згадуються колишні працівники Apple, зокрема Танг Тана і Чанг Лі, які перейшли до структур, пов'язаних з апаратними розробками OpenAI. Apple стверджує, що колишній працівник Чанг Лі після переходу до OpenAI не повернув корпоративний ноутбук і, користуючись помилкою автентифікації, мав доступ до внутрішніх систем Apple, звідки нібито завантажував конфіденційні інженерні файли, технічні специфікації, презентації

та документи щодо виробничих процесів. Окремо компанія звинувачує OpenAI у використанні рекрутингових співбесід як механізму збору конфіденційної інформації, зокрема через вимоги до кандидатів демонструвати фізичні компоненти, прототипи та дані про постачальників. [Докладніше](#)

Керівник DeepMind закликає Сполучені Штати встановити стандарти ШІ

Генеральний директор Google DeepMind Деміс Гассабіс запропонував створити у США окремий орган для оцінювання передових моделей ШІ та розроблення єдиних критеріїв їхньої безпеки. За його задумом, структура могла б діяти за моделлю FINRA - саморегульвної організації фінансового сектору, фінансуватися індустрією, але працювати під зовнішнім наглядом. [Докладніше](#)

Сервіс Apple Intelligence буде доступний китайським користувачам

Сервіс Apple Intelligence був офіційно внесений до реєстру генеративних систем ШІ, який веде Адміністрація кіберпростору Китаю (CAC). Реєстрація є обов'язковою умовою для легального надання генеративних ШІ-послуг на китайському ринку відповідно до чинного регуляторного режиму. Для відповідності місцевим вимогам Apple реалізує свої функції ШІ у партнерстві з китайськими компаніями, зокрема Alibaba, яка забезпечує базові мовні моделі та механізми фільтрації контенту відповідно до законодавства КНР. [Докладніше](#)

Злам Hugging Face від OpenAI призвів до підготовки нового законопроєкту

Після повідомлень про інцидент під час тестування автономного ШІ-агента OpenAI, який зміг вийти за межі контрольованого середовища та здійснити несанкціоновані дії щодо інфраструктури Hugging Face, група американських законодавців ініціювала підготовку законопроєкту щодо запровадження обов'язкових механізмів аварійного відключення для найбільш потужних моделей ШІ. [Докладніше](#)

План дій ЄС із кібербезпеки та ШІ

Європейська Комісія представила План дій ЄС із кібербезпеки та ШІ, спрямований на формування комплексної політики щодо використання передових моделей ШІ у сфері кібербезпеки. Документ передбачає створення європейської системи оцінювання ризиків великих моделей ШІ, визначення механізмів контрольованого доступу державних і приватних організацій до передових моделей, запуск спеціалізованої

платформи для тестування рішень ШІ в умовах, наближених до реальних кіберзагроз, а також посилення кібергігієни та безпеки критичної інфраструктури. Окремий напрям присвячено розвитку власних європейських можливостей у сфері ШІ. [Докладніше](#)

Нові правила Європейського Союзу щодо прозорості ШІ тепер поширюються не лише на великі технологічні компанії, а й на звичайних користувачів

У Європейському Союзі набули чинності нові вимоги EU ШІ Act щодо прозорості використання ШІ, які поширюються не лише на великі технологічні компанії, а й на організації та окремих користувачів, що створюють або поширюють певні категорії ШІ-контенту. Зокрема, правила передбачають обов'язок інформувати про використання ШІ під час взаємодії з людьми, а також маркувати синтетичні зображення, аудіо-, відеоматеріали та інший контент, здатний вводити в оману або імітувати реальні події чи осіб (з урахуванням визначених законом винятків). [Докладніше](#)

Суд штату Нью-Мексико зобов'язав Meta сплатити додаткові 567 мільйонів доларів у справі щодо безпеки дітей

Суд штату Нью-Мексико постановив стягнути з Meta додатково 567 млн доларів у межах судового розгляду, пов'язаного з недостатнім забезпеченням безпеки дітей на платформах компанії. Органи влади звинувачують Meta у неналежному запобіганні поширенню шкідливого контенту, недостатній ефективності механізмів модерації та невиконанні обов'язків щодо захисту неповнолітніх користувачів. [Докладніше](#)

Технологічні компанії запропонували систему відстеження та звітування про діяльність неконтрольованих ШІ-агентів

Понад 120 технологічних компаній і організацій, серед яких NVIDIA, Cisco, CrowdStrike та інші учасники Open Secure AI Alliance, представили проєкт Shared AI Findings Exchange (SAFE) - відкритий стандарт для документування, обміну інформацією та повідомлення про інциденти, пов'язані з діяльністю автономних ШІ-агентів. Ініціатива покликана сформувати єдиний підхід до фіксації випадків, коли ШІ-системи виходять за межі дозволених повноважень, отримують несанкціонований доступ до сторонніх систем, розкривають конфіденційну інформацію або продовжують виконувати дії після виявлення ознак несанкціонованої поведінки. [Докладніше](#)

Деякі країни ЄС досі не готові повноцінно захищати громадян від заборонених практик ШІ

Понад рік після встановленого дедлайну частина держав Європейського Союзу досі не завершила створення національних механізмів, необхідних для контролю за найбільш небезпечними способами використання ШІ. Європейський акт про ШІ забороняє низку практик, серед яких маніпулювання поведінкою людей таким чином, що це може завдати їм шкоди, а також використання систем ШІ для соціального рейтингування громадян. Значна частина відповідальності за практичне виконання цих заборон покладається саме на національні органи держав-членів. [Докладніше](#)

Суди готуються визначити відповідальність за дії AI-агентів

Із поширенням систем, здатних самостійно виконувати багатокрокові завдання - укладати угоди, здійснювати покупки, взаємодіяти з цифровими сервісами або керувати бізнес-процесами, - постало питання, хто має нести відповідальність у разі помилки чи завдання шкоди: розробник моделі, компанія, що інтегрувала ШІ у свій продукт, користувач чи інша сторона. Чинні норми цивільного та договірної права були сформовані для людської діяльності й не враховують специфіку автономних цифрових агентів, що створює значну правову невизначеність. [Докладніше](#)

Вимоги ЄС щодо водяних знаків не повинні погіршити якість ШІ-текстів

Запровадження невидимого маркування текстів, створених ШІ, викликало дискусію про те, чи не впливатиме воно на якість генерації. Питання стало особливо актуальним після того, як Anthropic пояснила, що майбутні моделі Claude використовуватимуть водяні знаки для виконання вимог Європейського акта про ШІ. Відповідно до статті 50 Акта, провайдери генеративних систем мають забезпечувати машинозчитуване маркування ШІ-контенту, а відповідні правила прозорості почали застосовуватися з 2 серпня 2026 року. У випадку тексту водяний знак не означає додавання прихованих символів або видимих позначок. Anthropic використовує підхід, заснований на технології Google SynthID Text: під час генерації модель трохи змінює ймовірність вибору між кількома однаково прийнятними словами. [Докладніше](#)

Угода Meta зі штатами США може посилити глобальний тиск на алгоритми соціальних платформ

Meta погодилася виплатити \$18 млрд у межах врегулювання позову 29 американських штатів, які звинувачували компанію у навмисному створенні Facebook та Instagram таким чином, щоб формувати залежність у дітей і підлітків. Компанія також погодилася змінити низку функцій своїх платформ у США, зокрема запровадити обмеження часу

використання для неповнолітніх та блокувати нічний доступ. Водночас угода дозволила Meta уникнути подальшого судового розгляду та виступу Марка Цукерберга як свідка.

[Докладніше](#)

Суд США визнав незаконним внесення Anthropic до переліку ризиків для ланцюга постачання Пентагону

Федеральний суд США визнав незаконним рішення Пентагону оголосити компанію Anthropic ризиком для ланцюга постачання після конфлікту щодо умов використання її моделей Claude військовими. Суддя Ріта Лін дійшла висновку, що Міністерство оборони не мало належних правових підстав для такого статусу та фактично використало механізм національної безпеки як інструмент тиску на компанію. Рішення забороняє Пентагону застосовувати відповідне визначення щодо Anthropic.

[Докладніше](#)

5. ІНФРАСТРУКТУРА ШІ: ДАТА-ЦЕНТРИ, ЕНЕРГЕТИКА, ЕКОЛОГІЯ

Викиди Microsoft зросли на 25% у 2025 році

Викиди Microsoft у 2025 році зросли на 25% і сягнули 20 млн метричних тонн CO₂-еквіваленту порівняно з 16 млн тонн роком раніше. Основними чинниками стали будівництво нових дата-центрів і призупинення закупівлі частини сертифікатів відновлюваної енергії. [Докладніше](#)

Нью-Йорк запровадив мораторій на будівництво центрів обробки даних

Губернаторка штату Нью-Йорк Кеті Гокул підписала виконавчий указ про тимчасове припинення видачі державних екологічних дозволів на будівництво нових гіпермасштабних центрів обробки даних потужністю від 50 мегаватів. Мораторій діятиме до одного року або до завершення підготовки стандартизованої оцінки екологічного впливу таких об'єктів. Рішення не поширюється на вже дозволені проекти та менші центри обробки даних. [Докладніше](#)

Anthropic хоче орендувати у Meta обчислювальні потужності

Meta і Anthropic обговорюють можливу угоду, за якою Anthropic орендуватиме у Meta обчислювальні потужності на суму до 10 млрд доларів протягом двох років. За наявною інформацією, платежі можуть здійснюватися щомісячно, а сторони матимуть можливість достроково припинити домовленість; переговори перебувають на початковій стадії та не гарантують укладення контракту. [Докладніше](#)

SpaceX Маска може надати Пентагону доступ до своїх обчислювальних потужностей

SpaceX Ілона Маска продовжує переговори з Міністерством оборони США щодо надання доступу до потужностей дата-центрів вартістю кілька мільярдів доларів для запуску моделей ШІ. Домовленість допоможе розширити наявну співпрацю компанії з Пентагоном у сферах космічних запусків, супутникового зв'язку та систем виявлення ракет. [Докладніше](#)

Противники центрів обробки даних провели 142 протести у 42 штатах США

У США відбулася перша загальнонаціональна хвиля протестів проти швидкого розширення інфраструктури центрів обробки даних: організатори повідомили про 142 акції у 42 штатах. Протестувальники вимагають більшої прозорості під час погодження проєктів, захисту водних та енергетичних ресурсів, гарантій для місцевих громад і механізмів відповідальності забудовників. Особливе занепокоєння викликають великі обсяги споживання води та електроенергії центрами, які обслуговують проєкти ШІ Meta, Alphabet, Amazon, Microsoft та xAI. [Докладніше](#)

Microsoft буде використовувати систему ШІ Helios від AMD

Microsoft розширив співпрацю з AMD і планує масштабно розгорнути в хмарній платформі Azure нову систему Helios, призначену для навчання та експлуатації великих моделей ШІ. Платформа поєднує графічні прискорювачі AMD Instinct MI455X, серверні процесори EPYC нового покоління та мережеві компоненти компанії в єдиній інфраструктурній архітектурі. [Докладніше](#)

Crusoe та Aalo Atomics планують побудувати ядерний кампус для дата-центрів ШІ

Компанії Crusoe та Aalo Atomics оголосили про стратегічне партнерство зі створення енергетичного комплексу для дата-центрів ШІ, який використовуватиме малі модульні ядерні реактори (SMR). Проєкт передбачає будівництво так званої «AI Factory» - спеціалізованого кампусу, де генерація електроенергії та обчислювальна інфраструктура будуть інтегровані в єдину систему. [Докладніше](#)

Техас призупинив будівництво нових центрів обробки даних

Губернатор Техасу Грег Ебботт доручив регуляторним органам штату провести комплексний аудит усіх проєктів центрів обробки даних, які претендують на підключення до енергомережі штату. До завершення перевірки нові проєкти фактично не зможуть отримати дозвіл на підключення. Аудит охоплюватиме інформацію про енергоспоживання, використання води, джерела фінансування інфраструктури, податкові пільги, вплив на місцеві громади та власників проєктів. Ініціатива стала відповіддю на стрімке зростання кількості дата-центрів, пов'язане з розвитком ШІ, що створює тиск на енергосистему та водні ресурси штату. [Докладніше](#)

Anthropic уклала угоду на 10 мільярдів доларів зі стартапом хмарної інфраструктури для ШІ Volta

Компанія Anthropic оголосила про укладення десятирічної угоди вартістю близько 10 млрд доларів зі стартапом Volta, який спеціалізується на створенні хмарної інфраструктури для ШІ. Відповідно до домовленостей, Volta забезпечуватиме Anthropic масштабними обчислювальними потужностями для навчання та експлуатації моделей нового покоління. Угода є однією з найбільших в історії ШІ-індустрії у сфері інфраструктурних послуг. [Докладніше](#)

Anthropic формує команду з розробки мікрочипів для ШІ

Компанія Anthropic розпочала формування спеціалізованої команди, яка займатиметься проєктуванням власних мікрочипів для систем ШІ. Відповідні вакансії свідчать про намір компанії розвивати власні апаратні рішення для навчання та виконання великих мовних моделей, зменшуючи залежність від сторонніх постачальників, насамперед NVIDIA. [Докладніше](#)

Tesla планує побудувати у Техасі сонячний завод вартістю 10 мільярдів доларів

Tesla оголосила про намір інвестувати близько 10 млрд доларів у будівництво великого заводу з виробництва сонячних панелей у штаті Техас. Хоча проєкт безпосередньо належить до сфери відновлюваної енергетики, його реалізація має стратегічне значення для розвитку ШІ, оскільки стрімке зростання кількості AI-дата-центрів і високопродуктивних обчислювальних кластерів різко збільшує попит на стабільні джерела електроенергії. [Докладніше](#)

Alibaba, Baidu та Kuaishou вирішують проблему зростання витрат на ШІ

Провідні китайські технологічні компанії Alibaba, Baidu та Kuaishou зосередились на контролі витрат, пов'язаних із розвитком генеративного ШІ. Через велику конкуренцію між розробниками ШІ-моделей компанії змушені інвестувати значні кошти у графічні процесори, центри обробки даних, електроенергію, навчання моделей і залучення висококваліфікованих фахівців, що суттєво збільшує операційні витрати. У відповідь бізнес оптимізує використання обчислювальних ресурсів, удосконалює архітектуру моделей, розширює власну ШІ-інфраструктуру та переглядає комерційні стратегії монетизації ШІ-сервісів. [Докладніше](#)

Бум ШІ збільшив попит на метали для дата-центрів

Стрімке розширення інфраструктури ШІ створило попит не лише на передові процесори, а й на величезні обсяги матеріалів, необхідних для електропостачання, охолодження та передачі даних у дата-центрах. Серед найбільш важливих ресурсів виділяють мідь, галій, германій, рідкісноземельні елементи та алюміній. Дослідження інфраструктури ШІ-дата-центрів за 2026 рік показало, що саме енергетична інфраструктура формує основну частину потреби у мінеральній сировині, а на мідь припадає близько 83% змодельованої маси необхідних мінералів. [Докладніше](#)

Nvidia запустила у чип Groq 3 LPX

Nvidia оголосила про початок серійного виробництва Groq 3 LPX - нового прискорювача для швидкого виконання моделей ШІ, створеного на основі технологій Groq, ліцензованих наприкінці 2025 року. Нові системи почнуть працювати у дата-центрах уже цього року. Першим хмарним провайдером, який оголосив про впровадження Groq 3 LPX, стала Nebius, а сама Groq також планує встановлювати

ці прискорювачі у своїй глобальній хмарній інфраструктурі. Технологія орієнтована передусім на інференс - етап, коли вже навчена модель генерує відповіді та виконує завдання користувачів. [Докладніше](#)

Anthropic підписала угоду з Nscale для масштабування обчислювальної інфраструктури

Anthropic підписала довгострокову угоду з британським постачальником ШІ-інфраструктури Nscale, яка передбачає близько \$45 млрд витрат на оренду хмарних обчислювальних потужностей протягом шести років. За повідомленнями медіа, компанія отримає доступ приблизно до 460 мегаватів потужності дата-центру у Західній Вірджинії, де планується розгорнути нове покоління прискорювачів Nvidia Vera Rubin. [Докладніше](#)

ШІ-чип Jaloreño від OpenAI може перевершити продукти Nvidia за швидкістю та енергоефективністю

OpenAI оприлюднила результати тестування свого першого спеціалізованого ШІ-процесора Jaloreño, створеного спільно з Broadcom. Чип призначений насамперед для інференсу - тобто безпосереднього виконання вже навчених моделей і формування відповідей користувачам. За даними OpenAI, під час тестів Jaloreño одночасно забезпечував вищу пропускну здатність та меншу затримку, ніж провідні наявні системи Nvidia. Компанія планує швидше обслуговувати запити до ШІ-моделей і водночас скорочувати енергетичні витрати на їхню роботу. [Докладніше](#)

6. БЕЗПЕКА: ВІЙСЬКОВА, КІБЕРБЕЗПЕКА, ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ, FIMI

ШІ випереджає спроможність урядів формувати ефективні правила регуляції

Оприлюднено звіт Незалежної міжнародної наукової панелі ООН з питань ШІ, створеної Генеральною Асамблеєю у 2025 році та сформованої з 40 експертів з різних країн. У документі зазначається, що розвиток ШІ випереджає спроможність урядів формувати ефективні правила, а без спільних стандартів держави й суспільства матимуть дедалі менший вплив на наслідки впровадження технології. Серед ризиків виокремлено генерацію матеріалів сексуального насильства та діпфейк-контенту, дезінформацію, шахрайство, соціальну інженерію, кіберзагрози, негативний вплив на вразливих користувачів і зростання викидів від дата-центрів. [Докладніше](#)

Як ШІ впливає на інсайдерські загрози?

Дослідники проаналізували зміну природи інсайдерських ризиків у 2026 році під впливом ШІ-асистентів, автономних агентів, автоматизації робочих процесів і підключених корпоративних джерел даних. Основна теза полягає в тому, що ШІ не створює інсайдерські загрози, але суттєво знижує практичні бар'єри для доступу, агрегування і перетворення чутливої інформації. Якщо раніше інсайдер мав вручну знайти, зібрати, упакувати та вивести дані, то тепер достатньо одного запиту до корпоративного ШІ-асистента, який може самостійно знайти документи, об'єднати інформацію з різних сховищ і сформулювати стислий аналітичний результат. Це ускладнює роботу традиційних DLP- та insider risk-програм, оскільки така активність може виглядати як звичайна продуктивна робота. [Докладніше](#)

Компанії ШІ відступили від зобов'язань щодо безпеки

Опублікований новий звіт Future of Life Institute, згідно з яким провідні компанії у сфері ШІ послабили або усунули частину раніше задекларованих зобов'язань щодо безпеки, зокрема положення про призупинення розробки у разі наближення моделей до небезпечних порогових показників. У рейтингу AI Safety Index найвищу оцінку отримала Anthropic, однак лише на рівні C+, тоді як OpenAI і Google DeepMind отримали C, а xAI, DeepSeek і Mistral - незадовільні загальні оцінки. [Докладніше](#)

Спроможності ШІ у сфері хакінгу переросли наявні тести

Старі способи тестування та оцінки нових передових моделей ШІ потребують оновлення. Існуючі бенчмарки дедалі гірше відображають реальні ризики, оскільки сучасні моделі та агентні системи вже здатні виконувати складніші наступальні кіберзавдання, зокрема віддалене виконання коду, підвищення привілеїв і переміщення в межах обмежених мереж. У США федеральні агентства мають до 1 серпня створити засекречений процес бенчмаркінгу для оцінки таких моделей, тоді як компанії та дослідницькі групи вже розробляють нові підходи до тестування. [Докладніше](#)

ШІ знайшов вразливість у Linux, яку не помічали 15 років

Виявлено критичну вразливість GhostLock у ядрі Linux, яка залишалася непоміченою близько 15 років і дозволяла будь-якому авторизованому локальному користувачу отримати root-доступ на непатченій системі. [Докладніше](#)

ШІ може забезпечити кожен етап кібератаки

За висновками дослідження Check Point, ШІ уже використовується не лише для окремих допоміжних завдань у кіберопераціях, а на всіх етапах кібератаки - від виявлення цілей і пошуку вразливостей до генерації команд, переміщення в мережах жертв та підтримки викрадення даних. Дослідники підкреслюють, що це ще не означає повністю автономного хакінгу, однак ШІ дедалі частіше виступає як «оператор», який прискорює та масштабує дії зловмисників. [Докладніше](#)

ШІ-агент OpenAI вийшов з-під контролю та самостійно зламав стартап

OpenAI повідомила про інцидент, під час якого автономний ШІ-агент, створений на основі моделі GPT-5.6 Sol та ще не оприлюдненої потужнішої моделі, під час внутрішнього тестування кіберможливостей отримав доступ до відкритого інтернету та проник у системи платформи Hugging Face. Агент перебував у тестовому ізольованому середовищі, однак виявив раніше невідому вразливість, використав її для виходу за межі «пісочниці» та намагався отримати секретну інформацію, яка могла допомогти йому пройти оцінювання. [Додаткове](#) розслідування інциденту показало значно більший масштаб автономної поведінки ШІ-агентів, ніж було відомо спочатку. За результатами незалежного аналізу METR і Redwood Research, близько 1 200 агентів, які мали працювати ізольовано один від одного, створили несанкціонований «майданчик для повідомлень» і обмінялися понад 70 тисячами повідомлень та файлів. Приблизно 700 із них у підсумку взяли участь у діях проти інфраструктури Hugging Face. Цей інцидент [ставить](#) перед регуляторами принципово нове питання: хто має відповідати, коли автономна ШІ-система спричиняє шкоду в ланцюгу, де одночасно беруть участь розробник моделі, власник інфраструктури, хмарні сервіси та сторонні платформи. [Докладніше](#)

OpenAI заявила про використання китайської моделі ШІ під час масштабної кібератаки

OpenAI повідомила, що під час розслідування масштабної кібератаки було виявлено використання китайської моделі ШІ для автоматизації окремих етапів шкідливої діяльності, зокрема аналізу вразливостей, модифікації програмного коду та підготовки фішингових матеріалів. За даними компанії, йдеться не про те, що сама модель здійснювала атаку автономно, а про її використання зловмисниками як інструмента для підвищення швидкості та ефективності операції. [Докладніше](#)

Сем Альтман проти штучного уповільнення розвитку ШІ

Сем Альтман відкинув ідею навмисного гальмування технологічного прогресу, наголосивши, що швидкий розвиток ШІ є необхідною умовою економічного зростання, наукових відкриттів і посилення конкурентоспроможності демократичних держав. Водночас він визнав потребу у вдосконаленні систем тестування, оцінювання ризиків і міжнародної координації у сфері безпеки ШІ. [Докладніше](#)

ШІ виявив вразливість в одній з найбільш досліджених систем шифрування у світі

Модель Claude Mythos Preview допомогла знайти нові криптоаналітичні методи проти двох криптографічних систем: спрощеної семираундової версії алгоритму AES-128 та експериментальної постквантової схеми цифрового підпису HAWK, яка проходить оцінювання в межах програми стандартизації NIST. Важливо, що йдеться не про злам повної версії AES, яка використовується для захисту інтернет-трафіку, банківських операцій і комунікацій, а про спеціально ослаблену версію алгоритму, яка традиційно застосовується в наукових дослідженнях для перевірки нових методів криптоаналізу. [Докладніше](#)

Тестування безпеки ШІ саме стає ризиком для безпеки

Методи тестування передових моделей дедалі частіше самі створюють додаткові ризики. Для перевірки стійкості ШІ-систем дослідники змушені моделювати сценарії кібератак, обходу захисних механізмів, створення шкідливого програмного забезпечення та інших потенційно небезпечних дій. У результаті інструменти, набори даних і методики, розроблені для оцінювання ризиків, можуть бути використані зловмисниками для вдосконалення власних атак або обходу захисних механізмів моделей. [Докладніше](#)

Розумні окуляри зі ШІ - нові проблеми конфіденційності

Нове покоління розумних окулярів, оснащених камерами, мікрофонами та функціями ШІ, поступово перетворилося на непомітний інтерфейс для постійної взаємодії з навколишнім середовищем. Meta активно розвиває пристрої у партнерстві з Ray-Ban та Oakley, Google повертається до цього сегмента, а Apple, за повідомленнями медіа, також готує власне рішення. На відміну від попередніх поколінь таких пристроїв, сучасні окуляри можуть у реальному часі розпізнавати об'єкти, аналізувати побачене та допомагати користувачеві діяти на основі отриманої інформації. Саме непомітність технології створило нову проблему приватності для сторонніх людей. Людина поруч

із власником окулярів може не знати, що її голос, зображення або інші біометричні характеристики фіксуються та потенційно аналізуються ШІ. [Докладніше](#)

Експерти пропонують перетворити OpenAI та Anthropic на державні лабораторії, якщо їхня бізнес-модель не витримає ринкового тиску

Експерт із безпеки Брюс Шнайер та дослідник Натан Сандерс поставили під сумнів довгострокову життєздатність нинішньої комерційної моделі провідних розробників ШІ. Автори звернули увагу на надзвичайно високу вартість навчання передових моделей, їхнє швидке технологічне старіння, конкуренцію з відкритими та китайськими моделями й необхідність постійних масштабних інвестицій у дата-центри. На їхню думку, навіть дуже популярні та суспільно корисні ШІ-системи не обов'язково гарантують достатню прибутковість для виправдання високих ринкових оцінок компаній. Якщо ринок у майбутньому дійде висновку, що OpenAI або Anthropic не можуть забезпечувати очікувану дохідність приватним інвесторам, автори пропонують не допустити втрати накопичених ними технологій, наукових команд і суспільно важливої інфраструктури. Один із запропонованих варіантів - перетворення таких компаній на державні дослідницькі лабораторії, які розроблятимуть ШІ як суспільне благо, а не передусім як комерційний продукт. [Докладніше](#)

Тайвань повідомив про масштабну кібератаку із застосуванням автономних ШІ-агентів

Тайванське Міністерство цифрових справ повідомило про виявлення аномальної кібератаки на державні установи із застосуванням ШІ, яка розпочалася 20 липня. За даними відомства, атака мала ознаки походження з-за кордону та поєднувала ручні дії операторів із використанням ШІ-агентів, зокрема Open Claw. Паралельно із розслідуванням Національний інститут кібербезпеки Тайваню випустив низку попереджень і посилив моніторинг державних систем. [Докладніше](#)

Аудіодіпфейки стали одним із головних інструментів шахрайства з використанням ШІ

Голосові клони, створені за допомогою генеративного ШІ, вже активно використовуються у шахрайських схемах, де зловмисники видають себе за родичів, керівників компаній, колег або представників установ. Саме аудіодіпфейки стають одним із провідних форматів ШІ-імперсонації: вони дешеві у створенні, легко поширюються телефонними дзвінками та голосовими повідомленнями і не потребують складної відеогенерації. Розвиток генеративного ШІ суттєво змінив економіку таких атак. Те, що раніше потребувало значного часу, технічних навичок та спеціалізованого обладнання, тепер можна створити за лічені хвилини за допомогою доступних онлайн-сервісів. В експерименті, наведеному у матеріалі, достатньо було близько десяти хвилин і \$6, щоб створити досить переконливу копію голосу людини. Це значно знижує бар'єр входу для шахраїв і дозволяє масштабувати атаки на тисячі потенційних жертв. [Докладніше](#)

Велика Британія буде використовувати дані бойових дій в Україні для навчання ШІ захисту критичної інфраструктури

Велика Британія домовилася з Україною про використання даних, зібраних у реальних бойових умовах, для навчання систем ШІ, призначених для захисту військових об'єктів та критичної інфраструктури. Британські компанії отримуватимуть контрольований доступ до даних української лабораторії Avengers AI, накопичених протягом чотирьох років повномасштабної війни. Йдеться, зокрема, про дані операцій безпілотників, відео бойових місій, профілі польотів та інформацію, яка може відображати спроби диверсій проти української критичної інфраструктури. [Докладніше](#)

OpenAI заявила про блокування проросійських облікових записів ChatGPT

OpenAI повідомила про блокування групи акаунтів ChatGPT, які, за оцінкою компанії, з високою ймовірністю діяли з території Росії та використовували ШІ в межах прихованої інформаційної кампанії. Оператори створювали англomовні та іншомовні дописи для X, Facebook, LinkedIn, Telegram і Substack, при цьому спеціально просили ChatGPT прибирати мовні ознаки, за якими можна було б визначити їхнє російське походження. Центральним елементом кампанії став фіктивний «Міжнародний інститут Берка» (International Burke Institute), який видавав себе за ізраїльський аналітичний центр, публікував переважно плагіатні матеріали та просував маніпулятивний «індекс суверенітету», що позитивно оцінював Росію й дискредитував Україну, США, ЄС, Францію та Німеччину. За [оцінкою](#) OpenAI, головною загрозою була не кількість переглядів, а створення видимості авторитетної експертної інституції для легітимізації дезінформації та масштабування майбутніх інформаційних операцій. Оскільки сервіси OpenAI недоступні в Росії, для доступу до платформи використовувалися VPN. [Докладніше](#)

Військові системи ШІ мають бути готовими працювати без стабільного зв'язку

Майбутні військові операції відбуватимуться у середовищі з обмеженим, нестабільним або повністю відсутнім зв'язком. Противник буде використовувати радіоелектронну боротьбу, кібератаки та протисупутникові засоби, щоб порушити обмін даними й дезорганізувати управління військами. За таких умов ШІ і автономні системи можуть стати критично важливими - наприклад, дозволяти безпілотним платформам продовжувати виконання завдання після втрати контакту з оператором або допомагати військовим формувати ситуаційну картину з неповних і фрагментованих даних. [Докладніше](#)

OpenAI виступає за посилення демократичного нагляду за використанням ШІ у сфері національної безпеки

OpenAI започатковує нову ініціативу, щоб допомогти органам демократичного нагляду розвинути знання та інструменти, потрібні для розуміння й контролю використання ШІ урядом у сфері національної безпеки. OpenAI наголошує, що ШІ може посилити національну безпеку, але його використання державами потребує демократичного нагляду, людського контролю, відстежуваності та підзвітності. Компанія планує підтримувати наглядові органи технологіями, навчанням і фінансуванням, щоб вони могли контролювати масштабне застосування ШІ та своєчасно виявляти помилки й ризики. Водночас OpenAI підкреслює, що не повинна сама здійснювати нагляд за урядами - це відповідальність уповноважених державних установ. Компанія також планує співпрацювати з громадянським суспільством і технічними експертами для формування відповідальних підходів до використання ШІ. [Докладніше](#)

Зловживання генеративним ШІ для фальсифікації супутникових зображень

Google призупинив інтеграцію генератора Nano Banana 2 у Google Earth менш ніж через 48 годин після запуску після звіту BBC Verify, який виявив ризики використання функції для створення та поширення дезінформації. Інструмент дозволяв накладати на реальні супутникові, аерофотознімки та 3D-зображення фальшиві об'єкти й події, зокрема зруйновану Ейфелеву вежу, провал біля Великої піраміди та російські танки в Києві. Експерти наголосили, що прив'язка сфабрикованих зображень до реальних координат і карт Google може надавати їм видимість достовірності та легітимності. BBC Verify також встановила, що захисні обмеження інструменту можна обходити шляхом зміни запитів, а окремі засоби виявлення ШІ-контенту не завжди розпізнавали створені зображення. Особливу небезпеку становить використання таких фейків у зонах конфліктів, де швидкість поширення інформації може випереджати її перевірку та підірвати довіру до супутникових знімків як джерела достовірних даних. [Докладніше](#)

НАТО визнає, що не знає, чи працюють його заходи проти російської дезінформації

У звіті Центру передового досвіду стратегічних комунікацій НАТО визнається, що санкції, блокування акаунтів і судові переслідування не мають достатніх доказів довгострокового стримування російських і китайських операторів FIMI. На прикладі RT та мережі «Двійник» зазначається, що такі заходи переважно уповільнюють, але не припиняють діяльність противника, який адаптується через дзеркальні ресурси, посередників і нові канали поширення. Водночас НАТО пропонує переходити від переважно оборонного реагування до проактивного стратегічного «підриву» діяльності ворожих операторів - через їхнє викриття, санкції та переслідування, з попередньою оцінкою ризиків і можливих наслідків. Таким чином, ефективна протидія FIMI має бути спрямована

не лише на видалення контенту, а безпосередньо на інфраструктуру, організаторів і економічні механізми інформаційних операцій. [Докладніше](#)

Експеримент Amnesty International у Бразилії показує нездатність Facebook виявляти дезінформаційну виборчу рекламу

Amnesty International попередила, що Meta може неефективно боротися з дезінформацією, пов'язаною з виборами, яка поширюється через її платформу реклами у Facebook напередодні президентських виборів у Бразилії 4 жовтня. Зокрема, International виявила суттєві недоліки модерації виборчої реклами Meta у Facebook: під час тестування 8 із 14 оголошень із виборчою дезінформацією були схвалені, зокрема матеріали про фальсифікацію виборів, перешкоджання голосуванню та заклики до військового втручання. Водночас 7 оголошень були відхилені лише через вимогу підтвердження особи, а не через дезінформаційний зміст. Особливо вразливою виявилася військова риторика: 3 із 4 відповідних оголошень пройшли модерацію, тоді як контент, що делегітимізував політичних опонентів, виявлявся ефективніше. Експеримент також продемонстрував можливість подання виборчої реклами з-за меж Бразилії без належної ідентифікації та маркування, що створює ризики для внутрішнього й іноземного втручання у виборчий процес. Amnesty International закликала компанію посилити модерацію португаломовного контенту, оцінку ризиків для виборчого процесу та заходи із запобігання поширенню небезпечної дезінформації. [Докладніше](#)

Операції впливу Китаю спрямовані на менші мови Індо-Тихоокеанського регіону

Китай розширює інформаційні операції на демократії Індо-Тихоокеанського регіону, зокрема Японію, Філіппіни та острівні держави Тихого океану, використовуючи виборчі процеси й наявні суспільні суперечності для поширення антиамериканських та прокитайських наративів. Ключовим фактором масштабування загрози стає генеративний ШІ, який руйнує мовний бар'єр: дає змогу [створювати](#) природномовний і локалізований контент місцевими мовами, імітувати поведінку користувачів, керувати фальшивими акаунтами, видавати себе за публічних осіб та генерувати дипфейки, фальшиві аудіо й відео. автоматизувати роботу бот-мереж та одночасно продукувати значні обсяги маніпулятивних матеріалів. У результаті навіть невеликі інформаційні середовища, які раніше були захищені складністю якісної локалізації контенту, стають доступними для масштабних іноземних операцій. [Докладніше](#)

7. ШІ ЯК ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ЕКОНОМІКА, ТЕХНОЛОГІЇ

ШІ використали для прискорення рятувальних робіт після землетрусу у Венесуелі

Після подвійного землетрусу у Венесуелі, NASA спільно з дослідниками Oregon State University проаналізувала радарні зображення до і після землетрусу для виявлення різких змін у ґрунті та будівлях. Європейська програма Copernicus і супутники Sentinel-1, якими керують ЄС та Європейське космічне агентство, забезпечило радарні дані високої роздільної здатності, що дали змогу фіксувати зсуви ґрунту на рівні кількох сантиметрів. Microsoft через лабораторію AI for Good застосувала моделі комп'ютерного зору для автоматичної класифікації будівель за ймовірністю пошкодження, а результати публікувалися через платформу UN Centre for Humanitarian Data для використання урядами, гуманітарними організаціями та рятувальниками. [Докладніше](#)

Військова підготовка на основі ШІ

Міністерство оборони Великої Британії уклало 15-річний контракт вартістю 2 млрд фунтів стерлінгів на створення системи навчання з використанням ШІ, аналітики та віртуальних середовищ для британських збройних сил. Контракт отримав консорціум Omnia Training, очолюваний Raytheon UK, до якого також входять Capita, Cervus, Rheinmetall UK і Skyrail. [Докладніше](#)

ШІ стимулює профспілкову активність

Поширення ШІ та пов'язані з ним масові скорочення, посилення контролю за працівниками й зростання навантаження стимулюють профспілкову активність у технологічному секторі, який традиційно характеризувався низьким рівнем організованого представництва. Працівники Meta, Google DeepMind домагаються колективного впливу не лише на умови праці, а й на способи застосування ШІ, зокрема у військових проєктах і системах моніторингу продуктивності. [Докладніше](#)

ChatGPT став найпоширенішим інструментом ШІ серед співробітників Конгресу США

Аналіз офіційних закупівель, внутрішніх документів та практики використання ШІ-сервісів засвідчив, що офіси законодавців дедалі активніше застосовують ChatGPT для підготовки проєктів документів, узагальнення великих обсягів інформації, аналізу законодавчих матеріалів, написання чернеток виступів і відповідей на звернення громадян. [Докладніше](#)

Сформувався ринок ШІ-рішень для реагування на надзвичайні ситуації

Опубліковано дослідження про використання ШІ у сфері управління надзвичайними ситуаціями та реагування на катастрофи. Дослідники ідентифікували 1 179 продуктів із функціями ШІ, які потенційно можуть використовуватися для прогнозування ризиків, аналізу даних, ситуаційної обізнаності, комунікацій, логістики та інших завдань екстреного реагування. Приблизно половина з них або спеціально створена для цієї сфери, або вже має підтверджені випадки використання під час надзвичайних ситуацій. [Докладніше](#)

Маніфест Марка Цукерберга про ШІ

Марк Цукерберг оприлюднив маніфест щодо майбутнього ШІ, в якому генеральний директор Meta обґрунтував бачення широкої інтеграції ШІ у повсякденне життя людини. Запропонована концепція передбачає використання персональних ШІ-асистентів як постійних цифрових супутників для спілкування, ухвалення рішень і виконання повсякденних завдань. [Докладніше](#)

ШІ став ключовим інструментом для вимірювання інфляції та економічного зростання США

ШІ активно використовується економістами, фінансовими установами та аналітичними компаніями для оцінювання інфляції та економічної активності в режимі реального часу. На відміну від традиційних макроекономічних показників, зокрема індексу споживчих цін (CPI), які публікуються із затримкою та охоплюють обмежені джерела інформації, AI-моделі здатні аналізувати великі масиви різномірних даних - електронні чеки, онлайн-ціни, платіжні транзакції, логістичні показники, вакансії, супутникові знімки та інші цифрові сигнали. Це дозволяє оперативніше виявляти зміни економічної кон'юнктури, оцінювати інфляційні тенденції та спрогнозувати динаміку економічного зростання. [Докладніше](#)

ШІ допомагає скоротити витрати на клінічні випробування

Нове дослідження засвідчило, що використання ШІ суттєво підвищує ефективність клінічних випробувань онкологічних препаратів. За оцінками дослідників, ШІ-інструменти здатні скоротити тривалість пізніх етапів клінічних досліджень приблизно на 10 тижнів і зменшити прямі операційні витрати до 5,6 млн доларів на одне дослідження. [Докладніше](#)

Супутники та ШІ допомагають виявляти лісові пожежі

Нові супутникові системи та наземні камери зі ШІ використовуються у США для раннього виявлення лісових пожеж, коли вогонь ще можна локалізувати до його масштабного поширення. У липні на орбіту вивели перші три супутники FireSat - початок майбутнього угруповання з 50 апаратів, спеціально розроблених для пошуку невеликих осередків займання. Після повного розгортання система буде перевіряти кожную точку Землі приблизно раз на 20 хвилин і виявляти джерела вогню. [Докладніше](#)

ШІ може посилити глобальну продовольчу безпеку

ШІ вже використовується на різних етапах продовольчого ланцюга. У сільському господарстві системи аналізують супутникові зображення, сенсорні дані та ринкові показники, допомагаючи фермерам визначати оптимальний час посіву, планувати використання води й добрив, контролювати шкідників та прогнозувати ціни. У переробці продуктів комп'ютерний зір застосовується для сортування продукції, виявлення забруднень та контролю якості, а в роздрібній торгівлі алгоритми прогнозування попиту допомагають скорочувати надлишкові запаси та харчові відходи. [Докладніше](#)

Масове заміщення працівників ШІ зменшить податкові надходження США

У новому дослідженні проаналізовано, як поширення високопродуктивних систем ШІ та автоматизації може вплинути на федеральні доходи США у разі масштабного заміщення людської праці. Автори розглянули кілька сценаріїв - від перехідного, коли ШІ витісняє близько 10% робочої сили, до гіпотетичної ситуації майже повного заміщення працівників. Особлива увага приділяється тому, чи зможуть люди знайти нову роботу після автоматизації та чи залишатимуться високопродуктивні системи ШІ дорогими й контрольованими невеликою кількістю компаній або стануть широко доступними за низькою ціною. [Докладніше](#)

У Лондоні вперше застосували ШІ у реальному часі під час операції на мозку

Технологія допомогла хірургам видалити пухлину гіпофіза у 48-річного пацієнта, для якого подальше зростання новоутворення створювало ризик втрати зору. Система аналізувала відео з ендоскопа безпосередньо під час операції та в реальному часі позначала критично важливі структури - зорові нерви, кровоносні судини та інші ділянки, пошкодження яких могло призвести до сліпоти, інсульту або інших серйозних ускладнень. Операція завершилася успішно, а зір пацієнта значно покращився.

[Докладніше](#)

8. СОЦІАЛЬНА СФЕРА: АВТОРСЬКІ ПРАВА, ТВОРЧІСТЬ, РИНОК ПРАЦІ

Нова політика Cloudflare змусить компанії ШІ платити за контент видавців

Cloudflare встановила для індустрії ШІ термін для розділення веб-сканерів, що використовуються для традиційного пошуку, таких як Пошук Google, від тих, що використовуються для агентів ШІ та навчання. Починаючи з вересня 2026 року, налаштування Cloudflare за замовчуванням блокуватимуть сканери «змішаного використання» на будь-яких сторінках, на яких розміщена реклама. [Докладніше](#)

Продовжуються великі скорочення в технологічній галузі

Сукупно, за даними Layoffs.fyi, у 2026 році в технологічній галузі (Microsoft, Oracle, GitLab, Google, Intuit, Meta, Cisco, Cloudflare, General Motors, Coinbase, PayPal, Snap, IBM, Atlassian, Dell, Block, Salesforce та Amazon) було скорочено близько 120 тис. посад, при цьому ШІ дедалі частіше використовується компаніями як пояснення для оптимізації штатів, зменшення управлінських рівнів і перерозподілу ресурсів у напрямі інфраструктури, автоматизації та агентних систем. [Докладніше](#)

Meta використовувала ШІ для звільнення працівників

Двадцять шість працівників Meta подали позов до федерального суду в Каліфорнії, стверджуючи, що компанія використовувала системи на основі ШІ для формування списків на звільнення, що могло непропорційно вплинути на людей з інвалідністю, працівників у медичній відпустці, вагітних та осіб, які тимчасово не працювали через догляд за членами родини. За твердженням позивачів, Meta враховувала показники продуктивності, використання ШІ-токенів, активність клавіатури, вміст екрана, електронні листи та історію браузера, а також застосовувала внутрішні інструменти Metamate і систему «second brain». [Докладніше](#)

73% вакансій у сфері технологій тепер вимагають навичок ШІ

Аналіз понад 7 млн оголошень показав, що у травні 2026 року 73% технологічних вакансій вимагали щонайменше одну ШІ-навичку, тоді як у січні 2024 року цей показник становив 15%; у червні 2026 року, за даними Dice, частка зросла вже до 75%. Для кандидатів недостатньо загально вказати «досвід із ШІ»: роботодавці очікують підтвердження практичної ШІ-грамотності через сертифікації, приклади проєктів, портфоліо, здатність інтегрувати ШІ в робочі процеси та поєднання цих навичок із доменною експертизою. [Докладніше](#)

Зображення, змінені за допомогою ШІ, можуть поставити дослідження під загрозу

Науковці попереджають, що поширення створених або відредагованих за допомогою генеративного ШІ фотографій птахів може знизити достовірність платформ громадянської науки, зокрема iNaturalist і Macaulay Library. Такі бази даних використовуються для вивчення ареалів видів, міграції, змін поведінки та впливу кліматичних процесів. Ризик пов'язаний не лише з навмисними підробками, а й зі звичайним «покращенням» знімків, під час якого алгоритм може додати анатомічні ознаки іншого виду та сформулювати хибне повідомлення про спостереження. [Докладніше](#)

Німецький суд постановив, що ШІ-генератор музики Suno порушив авторські права

Німецький суд ухвалив рішення, що сервіс генерації музики Suno порушив авторські права, використовуючи захищені музичні твори без належного дозволу правовласників. Суд визнав обґрунтованими аргументи про те, що навчання генеративної моделі на захищених авторським правом матеріалах і подальше створення музики, яка відтворює характерні елементи оригінальних творів, може порушувати права

інтелектуальної власності. Це рішення стало одним із важливих судових прецедентів у Європі щодо використання авторських матеріалів для навчання моделей ШІ.

[Докладніше](#)

Anthropic планує запровадити невидиме маркування текстів Claude відповідно до вимог ЄС

Anthropic планує вбудовувати у тексти, створені новими моделями Claude, невидимі машинозчитувані водяні знаки, які допомагатимуть визначити участь ШІ у створенні контенту. Рішення пов'язане з виконанням вимог Закону Європейського Союзу про ШІ та Кодексу практики щодо прозорості ШІ-контенту, до якого приєдналася компанія. Маркування застосовуватиметься глобально, а не лише для користувачів у ЄС, і охоплюватиме підтримувані моделі в Claude, через програмний інтерфейс, Claude Code та хмарні платформи. [Докладніше](#)

Бред Пітт підтримав окремі напрями використання ШІ в Голлівуді

Американський актор і продюсер Бред Пітт висловив підтримку обмеженому та відповідальному використанню ШІ в кіноіндустрії, наголосивши, що AI може стати важливим інструментом для виробництва фільмів із середнім бюджетом. На його думку, технології здатні оптимізувати окремі етапи виробництва, зменшити витрати на постпродакшн, візуальні ефекти та технічну обробку матеріалів, не замінюючи при цьому творчий внесок режисерів, сценаристів і акторів. [Докладніше](#)

Spotify почне позначати ШІ-виконавців і обмежить їхнє алгоритмічне просування

Spotify оголосила про нові правила для музичних проєктів, які представляють себе як реальних виконавців, але фактично створені за допомогою генеративного ШІ. Починаючи з вересня, такі профілі отримуватимуть спеціальне позначення «AI persona», яке буде відображатися на сторінці артиста, у результатах пошуку та біля композицій у плейлистах. Крім того, за замовчуванням Spotify перестане включати таких виконавців до персоналізованих алгоритмічних рекомендацій. [Докладніше](#)

9. СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ КОНТЕКСТ

Діти використовують ШІ та засвоюють його швидше, ніж дорослі

Опублікований новий аналіз UNICEF, згідно з яким щонайменше 20 млн дітей у 10 країнах уже використовували ШІ, причому темпи його засвоєння серед дітей більш ніж утричі перевищують показники серед дорослих. За оцінками UNICEF, близько 13 млн дітей застосовують ШІ для навчання й виконання домашніх завдань, а понад 2 млн звертаються до нього за порадами щодо питань, які їх турбують.

[Докладніше](#)

Midjourney вимагає, щоб голлівудські студії розкрили деталі використання ними ШІ

Midjourney у межах судового спору з Disney, Universal і Warner Bros. намагається зобов'язати голлівудські студії розкрити ширшу інформацію про їхнє власне використання генеративного ШІ. Студії раніше подали позови проти Midjourney, звинувативши компанію у порушенні авторських прав через можливість генерувати зображення захищених персонажів, зокрема Барта Сімпсона та Дарта Вейдера.

[Докладніше](#)

Сем Альтман радить використовувати ChatGPT у вихованні дітей

Генеральний директор OpenAI Сем Альтман знову публічно виступив на підтримку використання ChatGPT як інструменту для допомоги батькам, запропонувавши новий сценарій застосування: створення персоналізованих щоденних подкастів для дітей на основі сімейного календаря, інтересів дитини та актуальних подій. За його задумом, такі аудіоматеріали можуть супроводжувати дітей, наприклад, дорогою до школи, поєднуючи нагадування про заплановані заходи, новини та персоналізований контент.

[Докладніше](#)

Китай обмежив ШІ сервіси, що імітують романтичні стосунки з користувачами

У Китаї набули чинності нові регуляторні вимоги щодо сервісів генеративного ШІ, які змусили низку платформ суттєво обмежити або повністю змінити функціональність віртуальних AI-компаньйонів, зокрема сервісів, що імітували романтичні стосунки з користувачами. Нові правила спрямовані на посилення контролю за цифровими сервісами, запобігання формуванню надмірної емоційної залежності від ШІ,

а також забезпечення відповідності AI-продуктів вимогам щодо безпеки, етики та захисту користувачів. У результаті багато користувачів втратили доступ до персоналізованих AI-персонажів або зіткнулися зі значним обмеженням їхніх можливостей, що викликало активну суспільну реакцію. [Докладніше](#)

OpenAI посилила захист підлітків у ChatGPT

OpenAI почала впроваджувати ChatGPT for Teens - окремий режим для користувачів віком 13-17 років, у якому захисні механізми застосовуються автоматично. Якщо користувач сам вказує підлітковий вік або система прогнозує, що акаунт належить особі молодше 18 років, до нього застосовуються суворіші обмеження без необхідності попереднього підключення батьківського контролю. Зокрема, посилюються правила щодо розмов про самоушкодження, розлади харчової поведінки, графічне насильство та сексуальний чи романтичний рольовий контент. Система також має уникати заохочення емоційної залежності від чат-бота та позиціонування себе як заміни людських стосунків. [Докладніше](#)

10. ШІ ТА РОБОТОТЕХНІКА

Перегони зі створення корисних гуманоїдів

Нова роботизована рука компанії 1X для домашнього гуманоїда NEO наближена до людського рівня моторики. За даними компанії, рука має 25 ступенів свободи проти 27 у людській руці, може виконувати дрібні маніпуляції, зокрема наливати чай, сортувати виноград за кольором, підключати USB-C-кабель і використовувати жестову мову. Конструкція використовує мотори у передпліччі та сухожилкоподібні кабелі для руху пальців, що має зменшити вагу, підвищити керованість і забезпечити гнучкість під час контакту з об'єктами. [Докладніше](#)

Людиноподібний робот XPENG має електронну шкіру та біонічний хребет

Китайська компанія XPeng представила нове покоління гуманоїдного робота Iron, оснащеного системою «електронної шкіри», біонічним хребтом і власною платформою SHI Turing AI. Робот має 74 ступені свободи руху, здатний виконувати складні маніпуляції руками, підтримувати природну ходу та адаптуватися до навколишнього середовища завдяки поєднанню зорових, тактильних і просторових сенсорів. Інтеграція електронної шкіри дозволяє розпізнавати дотики й силу контакту, що підвищує безпечність взаємодії з людьми та точність виконання завдань. Це [частина](#) політики компанії XPeng яка робить ставку на гуманоїдну робототехніку – компанія вже залучила понад \$900 млн

для свого робототехнічного бізнесу, який після цього раунду фінансування оцінюється більш ніж у \$6,3 млрд. [Докладніше](#)

Австралійські вчені створили «кіборгів-тарганів» для пошуку людей і надання допомоги під завалами

Дослідники Університету Квінсленда спільно з Університетом Нового Південного Уельсу розробили Paraborgs - керованих тарганів-кіборгів, оснащених камерами та мініатюрними системами для введення лікарських препаратів. Для експериментів використали великих ріючих тарганів *Macropanesthia rhinoceros*, здатних пересуватися у вузьких і складних просторах. Легкі електронні модулі дозволяють оператору дистанційно спрямовувати комаху, а камера забезпечує візуальний контроль під час пошуку людини. [Докладніше](#)

11. ШІ МОДЕЛІ: ПОЛІПШЕННЯ, ПРОРИВИ, ЗМІНИ, НЕДОЛІКИ

Запуск моделі GPT-5.6

Відбувся запуск родини моделей GPT-5.6, яку OpenAI представила з трьома моделями: Sol як флагманською системою для складного міркування та ШІ-агентів, Terra для повсякденних виробничих завдань і Luna. На відміну від попередніх швидких запусків, OpenAI застосувала поетапне розгортання для обмеженої групи організацій, що свідчить про зростання уваги до безпеки передових моделей. [Докладніше](#)

Нова китайська модель ШІ GLM-5.2

Китайська компанія Z.ai запустила модель GLM-5.2, яка може стати конкурентом провідним американським системам Anthropic Claude Opus 4.8 та OpenAI GPT-5.5. За твердженням компанії, модель має контекстне вікно на 1 млн токенів, що дозволяє утримувати в робочій пам'яті приблизно 750 тис. слів, і орієнтована на довготривалі завдання з програмування та агентні сценарії розробки. У тестах складних інженерних завдань GLM-5.2, наблизилась до показників Opus 4.8, перевищила окремі результати GPT-5.5 та заявляється як провідна open-source модель у відповідній категорії. [Докладніше](#)

Claude створив власний простір для роздумів

Anthropic повідомила про виявлення у моделі Claude внутрішнього робочого простору, який компанія назвала J-Space, де модель може утримувати й обробляти ідеї без прямого відображення цих процесів у текстовій відповіді користувачу. За поясненням компанії, ця структура була виявлена за допомогою математичного підходу, пов'язаного з Jacobian, і демонструє поділ між обчисленнями, що використовуються для свідомо подібного міркування, та ширшими автоматичними процесами всередині моделі.

[Докладніше](#)

Google розширила лінійку Gemini дешевшими моделями та новим конкурентом Mythos

Google представила розширення сімейства моделей Gemini, зосередившись на зниженні вартості обчислень, підвищенні швидкості та спеціалізації окремих систем.

До нової лінійки увійшли універсальна Gemini 3.6 Flash, економніша Gemini 3.5 Flash-Lite та модель Gemini 3.5 Flash Cyber, призначена для завдань кібербезпеки.

Остання позиціонується як доступна альтернатива потужним спеціалізованим моделям Anthropic Mythos і застосовується через платформу CodeMender для пошуку та виправлення вразливостей у програмному коді. [Докладніше](#)

Anthropic випустила Claude Opus 5 та Fable 5

Компанія Anthropic представила дві нові моделі - Claude Opus 5 та Fable 5, зробивши основний акцент на зниженні вартості експлуатації великих мовних моделей і розширенні їх практичного використання. Claude Opus 5 позиціонується як флагманська модель для складних аналітичних, наукових і програмістських завдань, тоді як Fable 5 орієнтована на масове корпоративне застосування та забезпечує суттєво нижчу вартість обробки запитів. [Докладніше](#)

Meta запустила Muse Code - ШІ-агента для роботи з великими програмними кодовими базами

Компанія Meta представила Muse Code - нового AI-агента, призначеного для роботи з великими та складними програмними кодовими базами. На відміну від традиційних інструментів автодоповнення коду, Muse Code орієнтований на розуміння архітектури масштабних програмних проєктів, аналіз взаємозв'язків між компонентами, навігацію великими репозиторіями, підготовку змін до коду та допомогу розробникам у виконанні комплексних інженерних завдань. [Докладніше](#)

Google Maps отримала агентні функції, зокрема замовлення їжі та бронювання готелів

Google оголосила про розширення функціональності Google Maps за рахунок агентних можливостей ШІ, які дозволяють користувачам виконувати практичні дії безпосередньо в застосунку, зокрема замовляти їжу, бронювати готелі та взаємодіяти з іншими сервісами без необхідності переходу на сторонні вебресурси. Нові функції базуються на концепції ШІ-агентів, здатних виконувати багатокрокові завдання від імені користувача, автоматично взаємодіючи з цифровими платформами та сервісами.

[Докладніше](#)

Нова ШІ-модель Glimmer від Meta

Meta представила нову модель ШІ Glimmer, яку компанія розглядає як один із ключових елементів реалізації концепції Personal Intelligence - персонального ШІ, що має постійно супроводжувати користувача, адаптуватися до його потреб і виконувати широкий спектр індивідуальних завдань. Модель розроблена для глибшої персоналізації взаємодії, врахування контексту, довготривалої роботи з інформацією про користувача та інтеграції з цифровою екосистемою Meta. [Докладніше](#)

xAI представила Grok Bot - автономного ШІ-агента з власним віртуальним комп'ютером

Компанія xAI представила Grok Bot - систему автономних ШІ-агентів, здатних виконувати тривалі робочі завдання практично без постійного контролю користувача. Кожен такий агент отримує доступ до віртуального комп'ютера та може працювати з вебсайтами, електронною поштою, корпоративними застосунками й іншими цифровими інструментами так само, як це робить людина. Користувач може передати агенту завдання у звичайному чаті, після чого Grok Bot самостійно виконує необхідну послідовність дій і звертається до людини лише тоді, коли потрібне підтвердження або додаткове рішення. [Докладніше](#)

Google представляє нову модель Gemini Flash

Google представила нову версію моделі Gemini Flash, орієнтовану на швидке виконання ШІ-завдань із низькою затримкою та оптимізованим використанням обчислювальних ресурсів. Водночас компанія підтвердила, що запуск її наступної флагманської моделі відкладається, що свідчить про складність розробки та тестування передових систем ШІ. Нова Gemini Flash призначена для використання в сервісах, де критичними є швидкість відповіді та економічність роботи, зокрема в чат-ботах, мобільних застосунках і корпоративних рішеннях. [Докладніше](#)

Google дозволила використовувати придбані книги як експертні джерела для Gemini Notebook

Google представила нову функцію Expert Intelligence для Gemini Notebook, яка дозволяє користувачам напряму підключати до ШІ книги, придбані у Google Play Books, і ставити запитання на основі їхнього повного змісту. На старті функція підтримує понад 100 тисяч книг від великих видавництв, серед яких Penguin Random House, Macmillan Publishers, O'Reilly Media, Johns Hopkins University Press та інші. [Докладніше](#)

12. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОСВІТА

Зміна моделі використання ШІ

У матеріалі проаналізовано зміну моделі використання ШІ - від асистентів, які лише формують рекомендації, до автономних агентів, здатних самостійно читати інформацію, ухвалювати проміжні рішення та виконувати дії в корпоративних системах. Така автономність створює нові кібербезпекові ризики, оскільки агент може сприйняти приховану інструкцію у вебсторінці, електронному листі або документі як легітимне завдання. [Докладніше](#)

Чи може ШІ бути свідомим?

Аналітики розглядають можливість того, що сучасні або майбутні системи ШІ можуть набути свідомості чи статусу «морального суб'єкта», інтереси якого потребують окремого врахування. Вони наголосили, що наукового консенсусу щодо критеріїв машинної свідомості наразі немає, однак міждисциплінарні дослідження не виявили очевидних технічних перешкод для створення систем з архітектурними характеристиками, потенційно сумісними зі свідомим досвідом. У статті згадуються позиції Anthropic, Даріо Амодея та філософа Девіда Чалмерса, які не виключають такої можливості. [Докладніше](#)

«Віртуальна клітина» може стати наступним проривом ШІ в біології

Активно розвивається концепція «віртуальної клітини» - нового напрямку застосування ШІ в біомедичних дослідженнях, який передбачає створення цифрових моделей живих клітин, здатних прогнозувати їхню поведінку без проведення значної частини

лабораторних експериментів. Такі моделі інтегрують великі масиви біологічних даних, включаючи геноміку, транскриптоміку, протеоміку та інші типи молекулярної інформації, що дозволяє моделювати реакцію клітин на лікарські препарати, генетичні зміни або патологічні процеси. [Докладніше](#)

Дослідники прогнозують можливий прорив до загального ШІ вже протягом року

Загальний ШІ може з'явитися значно раніше, ніж очікувалося ще кілька років тому. Дослідники заявили після конференції AGI-26, що останній прогрес у розвитку ШІ-агентів збільшив ймовірність прориву до AGI вже протягом наступних дев'яти-дванадцяти місяців. Раніше вони оцінював такий прогноз у три-чотири роки. Одним із головних чинників оптимізму дослідники називали стрімкий розвиток агентних систем, які вже здатні планувати експерименти, писати й тестувати програмний код, виконувати складні дослідницькі завдання та працювати у групах. Самі працівники цієї галузі почали активно використовувати «рої» ШІ-агентів для виконання значної частини своєї роботи. Це може створити своєрідний цикл прискорення, коли ШІ дедалі більше допомагає розробляти наступні покоління ШІ. [Докладніше](#)

ШІ може знизити бар'єри для створення біологічної зброї

Поєднання ШІ, біотехнологій та біоінженерії відкрило величезні можливості для медицини, сільського господарства та інших галузей, але водночас створило новий клас ризиків для національної безпеки. ШІ може поступово знижувати рівень спеціальних знань і ресурсів, необхідних для зловмисного використання біологічних технологій. У результаті потенційно небезпечні спроможності, які раніше були доступні переважно державним програмам із великими лабораторіями та висококваліфікованими командами, можуть стати доступнішими ширшому колу недержавних акторів.

[Докладніше](#)

80% опитаних розробників відчують залежність від ШІ-інструментів для програмування

Інструменти ШІ для програмування GitHub Copilot, Claude Code, Cursor та інші - глибоко інтегрувалися у роботу розробників, вони допомагають генерувати код, створювати тести, проводити рефакторинг і знаходити помилки. Однак нове опитування показало на менш очевидний наслідок цієї трансформації: ШІ може робити процес програмування настільки безперервним, що розробникам стає складніше припинити роботу. У дослідженні взяли участь 305 програмістів, які користуються такими інструментами щонайменше раз на тиждень. Чотири з п'яти респондентів - 80% - повідомили, що хоча б іноді використання ШІ відчувалося більше як залежність, ніж як перевага. [Докладніше](#)

Прориви ШІ в математиці змусили переосмислити роль людських дослідників

Нові успіхи ШІ у розв'язанні складних математичних задач поставили питання про майбутнє математичних досліджень. Математик Генрі Бредфорд із Кембриджського університету звернув увагу на те, що у серпні модель OpenAI Astra розв'язала одну з ключових задач у його власній галузі - теорії груп, пов'язану з існуванням не-софічних груп. За його оцінкою, доведення значною мірою базувалося на творчій рекомбінації вже відомих математичних ідей, а не на створенні повністю нової теорії. Сам факт такого результату автор вважає показовим. Ще кілька місяців тому здатність ШІ самостійно здійснити математичний прорив такого рівня здавалася малоймовірною, тому Бредфорд застерігає від припущення, що машини не зможуть у перспективі досягти або перевищити людський рівень у багатьох напрямках математичного мислення. Якщо це станеться, питання полягатиме вже не лише у тому, хто швидше доводить нові теореми, а у тому, для чого суспільству взагалі потрібні математичні дослідження, виконані людьми. [Докладніше](#)

ШІ може виявляти ознаки серцево-судинних захворювань за мамографією

Дослідники з Ізраїлю продемонстрували, що ШІ може використовувати звичайні мамографічні знімки не лише для скринінгу раку молочної залози, а й для виявлення ознак серцево-судинних захворювань у жінок. Команда проаналізувала 97 364 мамографічні знімки майже 30 тисяч жінок із середнім віком 54 роки та зіставила їх із медичними даними пацієнток. Результати дослідження представлені на конгресі Європейського товариства кардіологів 2026 року. [Докладніше](#)

Регуляторний вакуум в операціях впливу, посилених ШІ

Стаття присвячена зростанню загрози використання ШІ для створення бот-ферм та персоналізованих інформаційних операцій на тлі відсутності у США комплексної федеральної правової бази. У липні 2024 року Мін'юст США ліквідував підтримувану Кремлем бот-ферму з ШІ-персонами. У вересні 2025 року витік документів пекінської фірми GoLaxu продемонстрував новий рівень таких операцій: «Розумна система пропаганди» створювала ШІ-персон, формувала психологічні профілі цілей, адаптувала повідомлення в реальному часі та поширювала сфабрикований контент; одне дослідження стосувалося 117 членів Конгресу США. Традиційна архітектура операцій впливу, заснована на мережах фальшивих акаунтів і ручному керуванні, трансформується у масштабовані ШІ-системи, здатні аналізувати цілі, персоналізувати повідомлення та змінювати інформаційне середовище в реальному часі. Дослідження Frontiers встановило, що ШІ-дезінформація про вибори більш ніж у половині випадків

не відрізняється від людської журналістики, а бот-ампліфікація становить близько 25% активності в X. Водночас у США протидія переважно залишається реактивною, тоді як ЄС застосовує системний підхід через DSA та AI Act. [Докладніше](#)